

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

ҲАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕФАРАЗ СУҲБАТДОШИНГИЗ

КЎНГИЛЛАРДАН МЕҲР НУРИ ЁФИЛУР

Талабаликни олтин давр, дейишди. Чиндан-да шундай. Чунки, айнан шу унутилмас йилларда ҳар биримиз янгидан-янги дўсту дўгонлар орттирамиз. Ажойиб инсонлар билан учирашамиз. Уларнинг баъзилари эса кейинчалик туғишганларимиздан ҳам яқин бўлиб қоладилар. Ота-онасидан эрта айрилган, меҳрга интиқ Ёқубжон ака эса шу даврда Муборак аяни учратди. 1966 йилнинг апрелида содир бўлиб қалбларимизни титратган zilзиладан сўнг, талабаларни хонадонларга кўчиришиб, уларнинг ўрнига фалокат туфайли бошпанасиз қолган оилаларни жойлаштиришди. Тошкент Давлат Университети механика ва математика факультетининг талабаси бўлган Ёқубжонни эса уч нафар дўсти билан Муборак ая уйига олиб кетди. Бу меҳридорё аёлининг Солижон исми ёлғиз ўғли, келини ва Валижон, Гашижон, Василахон, Азизахон исмли набиралари бор эди. Ёқубжон ўқишдан келганда ўз акаларидек бўйинга осилиб олишарди. Юзларидан, кўнглидан меҳр нури ёғиб турган Муборак ая талабаларга зўё ўз онасидек гамхўрлик

қилди. Кийимларини ювиб, дардан келишларига иссиқ овқатларини ҳам тайёрлаб кўярди. Муборак ая кўп қийинчиликларни бошдан кечирган, алмо иродаси кучли, позиктаъб аёл эди. Меҳнат қилиб сира чарчамасди. У гулларни жузда яхши кўрар, ораста ҳовлисини гулларга тўлдириб ташлаган, кирган кишининг баҳри-дили очиларди. Ёқубжон ҳам унинг дўстлари ҳам бу хонадонга меҳр кўйиб, ўз хонадонлари бағрида яшагандек бўлишарди.

Орадан йиллар ўтди. Йиллар айниқса Ёқубжон акани уйбу хонадонга яқинроқ қилаверди. У ўқиниб битириб яхши мутахассис бўлиб етишган бўлсада, кейинчалик ҳам талабалик даври ўтган дарёдан қадами узилмади. Муборак ая эса ҳар гал бу тутинган ўғлининг ташрифидан қувониб кетади, айлашиб-ўрғилиб кутиб олади. Ҳозирги кунда 98 ёши қаршилаган Муборак ая ҳалиям тетик ва бардам. Ҳануз уша уйда истиқомат қилади. 20 нафар невараси, 10 нафар чевараси бор. Ёқубжон аканинг фарзандларини ҳам ўз набираларидек сўяди.

Азим Тошкентнинг Жарариқ маҳалласида яшайдиган Муборак ая Солижоннинг файзли хонадонидан қайтарганимиз, бир кўчак гул кўтариб келаятган Ёқубжон акани учратдик. У кўнгли баҳор ажжонига ҳар гал катта гулдаста кўтариб келишни, аяси ҳалиям гулларни яхши кўришини айтди. Меҳр деган риштаннинг гулдек кўнгиладини бир-бирига ипакдек боғлагани қандай яхши!

Юртимиз эса ана шундай инсонлар билан гўза, юртошларимиз оқибатли, бу нодий тупроқда яшаш ҳам катта бахт, шундай эмасми?

БАСИРА

БОЛАЖОНЛАР ШОДИЁНАСИ

Тошкент шаҳар Миробод туманига қарашли "Олтин кўл" маҳалласидаги 290-болалар боғчасида Наврўзнинг тотли таоми сумалак пиширилаётганининг устидан чиқдик. - Бу қора кўзларининг ҳар бирини

яхши кўраман. Ҳар йили уларнинг мактабга кузатганимда аланечук бўлиб кетаман, - дея гап бошлади мудира Нодира Далабоева. - Иқтидорли болаларимиз инглиз тили тўғрагига қатнашади. Кураш, каратэ, таэквандо, хореография тўғрақларимиз ишлаб турибди. Соғломлаштириш хонамиз ҳам бор. Мактабга тайёрлов гуруҳларимиз ўзбек ва русий забон тилларида олиб борилади.

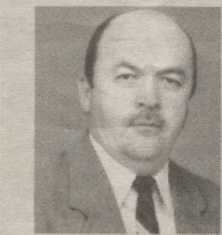
Тадбирда маҳалла оқсоқоли Жўра ака Ортиқов, маҳалла хотин-қизлар кўмитаси раисаси, ҳамда ота-оналар ҳам иштирок этишди. Болажонлар ўзлари-

тинч, осмонимиз беғубор бўлсин. Бахтимизга болажонларимиз ҳамма мана шундай қувноқ бўлсин, деб биз ҳам дошқозонда қайнаётган сумалакка тош ташладик.

Тоҳир НОРИМОВ

МЕҲРУ САДОҚАТДАН ЖУДО ЭТМАСИН

Мен ўзимни шу "Оила ва жамият"нинг аъзоси ҳисоблайман. Утган йиллар газетда нимадир етишмаётгандек туюларди. Янги йилдан эътиборан газета кенгайтирилган ҳолда чоп қилинди. Биринчи сониданок: "Мана, бўларкан-ку!" - деб юбордим ўзимга-ўзим ва жуда қувондим. Ўзимни гўёки янги бир ҳовлига кўчиб ўтган, кўпдан бери орзуси ушалмай юрган кишининг орзулари, армонлари ушалган одамдек сездим.

Ўзим шифокорман. Йигирма йилдан буён қўлимдан келганича беморларни даволашда хизмат қилиб келаяпман. (Албатта Оллохнинг кўмағида). Мен иш фаолиятимда беморларга унинг атрофидагиларнинг муомаласини, бугун, эрта ёки бир неча ой, йиллардан кейинги

муносабатини кузатиб бораман. Яқинда бир бемор онахонни қабулимда кўрдим. Касаллигини ўрганиб чиққач у кишига ахволларини тушунтирдим ва: "Она, имкони бўлса шифохонага ётиб даволансангиз яхши бўларди", - дедим.

- Эй, дўхтуржон-а, - деди онахонимиз ва кўзлари намланиб ёш оқди-ю, киприкларига осилганча, андишаданми муаллақ осилиб қолди. - Нима гап, - деб сўрадим мен. Шунда у киши:

- Нимасини айтасиз, сизга айтмасам кимга айтаман, - деб гап бошлади хўрсиниб. - Ҳамма бахту тахт, хузур-халоватимни раҳматли акангиз ўзлари билан олиб кетдилар. "Ўтди даврон, кетди, даврон, энди даврон қайдасан", - деб беҳудага айтишмаган экан... Эрталаб ўғлимга: "Болам, мазам йўқроқ-да, мошинангда мани дўхтурга олиб борсанг", - десам: "Э, она ҳозирда битта касални даволатадиган пулга нечта

ўлик кўмса бўлади", - деганимча, мошинасини физиллатганча чиқиб кетди, - дедилар. Онахон билан узок суҳбатлашдим. Оилаларини яхши биламан. Икки йил бўлди эрларини вафот этганига. Ўзига тинч, тўкин-сочин рўзгор эди рўзгорлари. Фарзандларининг ҳаммаси ўзи-

га тўқ, яхши яша-шади. Шу беморни даволашга кетадиган харажат нари борса ўша Эркинжоннинг бир кунлик ресторанига, уйин-кулгуларига кетадиган харажати-чалик бормасди. Онахон юракларининг дардини бўшаيتиб олганларича суҳбатлашиб ўтирдим. Керакли маслаҳатни бердим. У киши кетгач ўтмишда ўтган воқеа-кузатувларим кўз олдимда намоян бўла борди.

...Бир замонлар институтнинг йўлланмаси билан 1983-1985 йилларда Қашқадарё вилоятидаги Кўлдала туманида (ҳозир туман тугатилган. Чирокчиға қарашли)

шифохонада ишладим. Шу шифохонада уч йил давомида гоҳ шифохонада, гоҳ уйда мунтазам назорат остида 60 ёшлардаги Шодмон бобо исмли беморга қарадим. У киши 10 йилдан буён касал эканлар. Юрак, қон-томир етишмовчилиги сабабли бирорва, парварिशга мухтож бўлиб қолган, доим бир киши ёнларида бўлиб, иссиқ-совуқларидан, эҳтиёжларидан хабардор бўлиб туриши зарур эди. Узок муддат тўшақда умидсиз ётиш у кишини ўзига яраша инжик, жиззаки қилиб қўйган эди. Ёнидагиларни ҳам, у кишига қарайдиганларни ҳам жеркиб, сўкиниб гапирар эдилар. Бемор барибир беморлар. Буну ҳам тўғри тушуниш керак. Беморни айблаш ноҳоис. Лекин мени ҳайратга қолдирадиган нарса шу эдики, у кишига мунтазам қараб турадиган турмуш ўртоқлари...момо (исмларини эслолмадим)нинг сабр - бардошлари эди.

Шодмон бобо бир пиёла сув ичгилари келса ҳам сўкиниб сўрардилар, доим нолир эдилар. Кўпинча оқшомлари ухлай олмасдилар. Мен шу ки-

шининг хизматларида бўлган...момомизни кузатар эдим. Ҳамма вақт: "Ҳа отаси, ҳозир мунтазам назорат остида 60 ёшлардаги Шодмон бобо исмли беморга қарадим. У киши 10 йилдан буён касал эканлар. Юрак, қон-томир етишмовчилиги сабабли бирорва, парварिशга мухтож бўлиб қолган, доим бир киши ёнларида бўлиб, иссиқ-совуқларидан, эҳтиёжларидан хабардор бўлиб туриши зарур эди. Узок муддат тўшақда умидсиз ётиш у кишини ўзига яраша инжик, жиззаки қилиб қўйган эди. Ёнидагиларни ҳам, у кишига қарайдиганларни ҳам жеркиб, сўкиниб гапирар эдилар. Бемор барибир беморлар. Буну ҳам тўғри тушуниш керак. Беморни айблаш ноҳоис. Лекин мени ҳайратга қолдирадиган нарса шу эдики, у кишига мунтазам қараб турадиган турмуш ўртоқлари...момо (исмларини эслолмадим)нинг сабр - бардошлари эди.

Хатимни тугатаяпману қулоғим остида яна овоз келаятгандек: - Эҳ, дўхтуржон-а... - Ҳозир отаси... - Эҳ дўхтуржон-а... - Мана отаси... Ҳеч кимни меҳрдан, садоқатдан жудо қилмасин. Ҳаммаимизни яратганнинг ўзи арасин.

Асқар ЛАТИПОВ
Самарқанд вилояти
Ургут тумани
Ғўсс қишлоғи
"Ўзбекистон" ш./х. бр 3

Инсонга хос масъуллиқ, бурч, уят, меҳрибонлик, фидойилиқ, вафо ҳамма-хаммасининг замирида андиша бор. Киши улғая борган сари андишали, мулоҳазали ва кундалиқ ҳаётда содир бўлаётган ҳар бир воқеадан тўғри ҳулоса чиқаришга уринган вазиингина шахсга айланиб боравераркан. Фарзандларим вояга етгани сайин уларнинг комил инсон бўлиб вояга етишиши учун елкамда кучли масъулият ҳисси туйган-

М.Ш.ОХАЗА.
МУНОҲАДА.
МУНОЗАРА.

тўғри томонга йўналтиришга ҳаракат қил. Ва шунинг билан биргаликда болаларнинг билан сенинг ўртангда доимо андиша сақлаиб турсин. Бу деганим болаларингни кўп жеркаверма, агар бунга риоя қилмасанг, улар ҳам сенга нисбатан андиша сақламай қўядилар. Оқибатда ота-она ва фарзанд ўртасидаги меҳр-оқибатга дарз кетади!...

Бир отахонни биланам. Ёши ўтиб қолганига, фарзандларининг обрўли ишларда ишлашларига қарамай уларнинг эътиборидан қолган. Кенжаси вилоятдаги олий ўқув юртида тахсил ола-

дидан шикоят қилиб, унинг танобини тортиб қўйишларини мутасадди раҳбарлардан талаб қиларди. Раҳбарлар унинг оилавий ахвали, туриш-турмушини ўрганиб чиқиб, фарзандини ҳам инсофга қақирдилар. Кўп ўтмай у яна таширф буюрди. Бу гал у ўғлини ва келинини уйдан хайдаб чиқаришларини талаб қилди. Ички ишлар ходимлари ва мутасадди раҳбарлар ўғлини яна интизомга қақирмоқчи бўлдилар. Бироқ бу гал у онанинг йиғиб қўйган нафақа пулларини ўмариб, Тошкентга жуфтакни ростлаб қўлибди. Шу ўринда кўпчилик айбни тўлалигича ондан изладилар. Ҳақиқатда ҳам шундай. Негаки фарзанд тарбиясига вақтида берилмаган эътибор, оналик масъулияти ва бурчини ҳис қилмаслик оқибати нафақат ота-она балки, жамият юрагининг огриғига айланиб қолди. Гувоҳи бўлганингиздек, ноқобил фарзанд дастидан онагина эмас, жамият ҳам азият чекапти. Демак бутунги ўтиш, янгилашни, ўсиш даврида энг аввало фарзанд тарбиясига эътибор бермоғимиз лозим. Нега энди бозор учун зарур бўлган истеъмол товар маҳсулотларининг бозоргир сифати учун жон куйдирамиз, жамият келажаги учун зарур бўлган комил инсон тарбиясида оқсоқолликка йўл қўямиз. Шу ўринда энг аввало ота-оналарга, қолаверса, мураббий устозларга қарата бонг уриб айтгим келади. **ФАРЗАНД ТАРБИЯСИГА МАСЪУЛИЯТ БИЛАН ЕНДОШАЙЛИК!**

МАСЪУЛИЯТЛИ

Бўлайлик

дек бўлавераман. Яқинда 5 нафар фарзанднинг онаси, кўп йиллар ўқитувчилик қилиб, элу-юрт хизматини қозонган кекса онахон билан суҳбатлашиб қолдим. Орқаваротдан бу оила ва унда тарбия топган фарзандлар ҳақида фақат илик гаплар эшитганим учун ушбу оила бекасининг биргина суҳбатда бўлиш иштиғкида юрардим.

ди. Эшитишимча, отахон бир куни кенжасини кўчада курсдош ўртоқлари билан учратиб қўлибди. Ўғил отасини ўртоқларига "кишлоқдошим", деб таништириб, андишасизлик қилибди. Фарзанднинг андишасизлиги ҳақидаги бу воқеани кишлоққа борганимда бир эмас бир неча гурунларда эшитдим. Лекин фарзанд ондан андишасиз бўлиб туғилмаслиги барчамизга аён-ку. Бироқ отанинг феъли торлиги-ю; дилдорлиги ҳам ҳаммага аён. Демак отахон эканини ўрмоқда.

Туман ҳокимлиғида бўлим бошлиғи бўлиб ишлаб юрган кезларим, бир онанинг ҳаётдан хабардор бўлишимга тўғри келиб қолди. Онахон биринчи гал кўлтиқтаёқда ниҳоятда ожиз, кўллари, боши қалтираган бир ҳолатда ҳокимиятга келди. Энг дахшатлиси у ўз фарзанд-

Райхона РАҲИМОВА
Сурхондарё вилояти
"Камолот" ЁИХ
Сариосот тумани
кенгашининг раиси

"Аяжон, фарзандларингиз элнинг энг масъулиятли хизматида бўлишларига қарамай, сиздан, отасидан ўз вақтида хабар олиб, фарзандлик бурчини меҳрибонликларини, фидойиликларини қанда қилмасликларининг сабаби нимадан?" сўрайман қизиқиб. "Энг аввало болангга меҳрибон бўл болажоним," дейдилар ая. Негаки, нимани эксанг шуни ўрасан. Болангнинг ҳар бир хатти-ҳаракатини назардан қочирма, шўхлигини феълидаги сенга маъқул бўлмаган жиҳатларини у билан дўстона суҳбатларда

ЎЗГУЛИК ЙЎЛИДА КАМАРБАСТАМИЗ

Когон тумани одамлари меҳнатқашлиғи, қолаверса янгиликни тез қабул қилишлари билан бошқалардан ажралиб туришда. Шунданми бу ерда ҳаммиша ҳаёт қизгин. Туманининг ривожланиши учун бир сафда туриб хизмат қилаётган аёлларни суҳбатга тортдик.

Дилрабо Бокиева — Камолот ижтимоий ёшлар ҳаракати қошидаги "Камалот" болалар ташкилоти раиси:

ишлар ҳамда халқ таълими ходимлари билан ҳамкорликда "Йил етакчиси" деб номланган конкурс ўтказдик. Ушбу беллашувда 1-мактаб етакчиси Наргиза Ёдгорова 1-ўринни эгаллаб, қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Гулбахор Ашурова — Когон тумани "Ногиронлар жамияти" раиси:

Туманимиз худудида 21 та мактаб жойлашган бўлиб, ҳар бир мактабда болалар етакчилари, турли спорт мутахассислари мавжуд. Болаларни билимли, меҳнатга лаёқатли қилиб тарбиялаш мақсадида тикувчилик, бичувчилик, зардўзлик каби тўғарақлар ташкил этганмиз. Жонкуяр педагогларни яна ҳам излашни қорлаш мақсадида ички

лар бизнинг доимий ҳомийларимиз. Жамиятимиз аъзоларини ҳомийларимиз берган пул маблағлари, озик-овқат, кийим-кечак билан доимий равишда таъминлаб тураимиз. Туманимизда яшовчи ўн нафар 100 ёшли онахонларимизга 8-март Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан совғалар улашдик. Наврўз байрами арафасида жамиятимиз аъзолари учун дошқозонларда ош дамлаб, концертлар уюштирдик.

Исоқ САТТОРОВ

Ҳар гал болаларимни олиб қайнота-қайнонамни кўргани Шаҳрисабзга кетаётганимизда илк бор - келин қилиб олиб келишгаётган кун кўз олдимдан ўтади...
Машинанинг орқа ўриндиғида, янгаларимнинг ўртасида келар эканман, кўзларимда шашқатор ёш билан атрофга ўгринча кўз ташлайман. Тоғу тошлар, далалар-адирларни кўриб: "Қаерларга олиб кетишяпти ўзи?", "Нахотки хуванови тоғлар бағридаги пастбаланд деворли уйларда яшайман?" деб хавотирга туша бошладим. "Қайнонам қанақа экан, мени қандай қабул қиларкин, "шаҳарлик" деб ёқтирмас-я?" деган уйлاردан яна ваҳимага тушардим. Машинани хайдаб кетаётган хайдовчи ҳам менинг хаёлимдан кечаётган гапларни сезгандек: "Келинини ҳам худди шундай уйлارга туширамиз-да",- деди тоғ ён бағрларида ястаниб ётган уйлари кўрсатиб. Унга жавобан янгаларим: "Вой, бизнинг қизимиз шаҳарда ўсган, бундай шароитда яшолмайди. Одамни кўрқитманг", дея чуғуллаша кетишди. Хайдовчи аса кула-кула: "Кўркманлар, бизнинг Шаҳрисабз жуда гўзал

ДУОГҲЙ МЕҲРИБОНЛАРИМ

шаҳар. Уни кўриб ўзингизнинг ҳам қолгингиз келиб қолади. Хали ҳаммаларингиз Шаҳрисабзга қиз бераман, деб қоласиз", деди.
Манзилга етиб борганимизда катта гулхан ёқиб, қашқадарёча урф-одатларини бошлаб юборишди. Оппоқ харир рўмонли бошимга ташлаганимча ерга қараб туравердим. Шу пайт мени куёв шартта кўтариб, гулхан атрофида уч марта айлантирди-да, уйга олиб кириб қўйди. Қандай уйга келганимни ички бир ҳаяжон ва кўркүв билан рўмонимнинг бир четидан атрофини кузатдим. Катта ховли, баланд иморат... ҳеч бир ғайрибайли нарсасга кўзим тушмади. Шундан кейингина кўнглим хотиржам бўлди. Аммо: "Қайнонам қайси бири экан?" деган ўйдан

бойитдик. Насиб бўлса биз келгусида имкониятларимизни янада кенгайтириб, фарзандларимиз учун қулайликлар яратиш ниятидамиз.

Тўй ўтганидан сўнг: "Ассалому алайкум дадажон, ойижон! Яхши дам олдингизми?" деган бир оғиз сўзим, балки уларнинг кўнгилларидаги гумонларини тарқатиб юборгандир. Мен биринчи кўнданоқ қайнота-қайнонамнинг кўнглини олишга ҳаракат қилдим.
Турмушга чиқмасидан олдин дугоналаримдан "қайнона-қайноталар" ҳақида ҳар хил гапларни эшитардим. Худого шукр, менинг қайнона-қайнотам ўзим орзу қилгандек, балки орзуимдан ҳам зиёда бўлиб чиқди. Билмаганим-

Хотин-қизлар қўмиталари фаолиятидан

АНДИЖОН

★ Вилоят хотин қизлар қўмитаси "Нафосат маликалари" кўрик танловини ўтказди. Ушбу танловда таълим-тарбия жонкуярлари бўлмиш муаллима аёллар ўзаро беллашдилар. Фолибар қимматбаҳо совға-саломлар билан тақдирланишди.

★ "Соғлом оила" кўрик танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Ҳар бир оилада тибиб маданиятини ошириш мақсадида ташкил қилинган ушбу танловда фидойи аёллар иштирок этишди. Фолибар республика босқичида қатнашиш учун йўланма олишди.

★ "Обод маҳалла йили" муносабати билан Вилоят ҳокимлигининг мажлислар залида "Ёшлар тарбиясида маҳалланинг ўрни" мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Унда туманларда фаолият олиб бораётган хотин-қизлар қўмиталари раисалари, ҳамда маҳалла оқсоқоллари иштирок этишди.

СИРДАРЁ

★ Вилоят драма театри биносида жамият ҳаётида фаол иш олиб бораётган 600 дан зиёд аёллар иштирокида тадбир бўлиб ўтди. 40 нафар фаол аёллар вилоят ҳокимининг фахрий ёрликлари, ҳамда қимматбаҳо совғалар билан тақдирланишди.

★ "Анҳор" чойхонасида 100 дан ортук кам таъминланган оилалар учун дастурхон ташкил этилди. Вилоят ҳокимлиги, ҳамда хотин-қизлар қўмитаси томонидан йирилганларга пул маблағлари топширилди.

★ Шароф Рашидов туманида яшовчи кам таъминланган, ҳамда бокучисини йўқотган оилаларнинг 120 нафар фарзандлари учун хайрия марафони ташкил этилди. Ундан тушган маблағлар болажонлар эҳтиёжи учун топширилди.

ХОРАЗМ

★ Вилоят хотин-қизлар қўмитаси Олима аёл уюшмаси билан ҳамкорликда "Аёл ва жамият" мавзусида илмий-амалий конференция ўтказди. Унда аёлларнинг жамиятда ва оилада тутган ўрни хусусида қизгин баҳс-мунозаралар юритилди.

★ Урганч шаҳридаги 24- санъат гимназиясида "Ёш чегарачилар куни" ўтказилди. Ёшларни ватанпарварлик, она-ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш мақсадида ўтказилган ушбу тантана йирилганларда катта таассурот қолдирди. **НИГОРА тайёрлади**

Фақат сизга аталган сўзим

ни ўргатиб, ўз қизларидек бағриларига олишди. Бу хонадоннинг файзи, кўрки бўлган дадажоним ва ойижонимнинг меҳр-оқибатига ҳавасим келарди. Уларнинг турмуш қуришганига ҳам 60 йил бўлибди. Улар бир-бирига шундай боғланиб қолишганки, бир-бирларисиз бир пиёла чой ҳам ичмайдилар. Ойижоним ҳам: "Бобонг ейди",- деб, ноннинг юмшоқ жойини дастурхоннинг четига ўраб олиб ўтиради...

Ҳар ишда бизга ибрат ва насихатгўй қайнотам Раҳим Қаримов-қайнонам Тошой Эшмуминова 7 фарзандни тарбиялаб вояга етказиб, 24 та неварга, 5 та эвараларининг севимли бобоси-ю, момоси бўлиб умргузаронлик қилишмоқда.

80 ёшдан ошганликларига қарамай, ҳар иккиси ҳали ҳам қаққон ва бардам. Ҳар байрам, ҳайит кунлари уларни кўргани Шаҳрисабзга борсақ набиранларини бағрига олиб дуо қилишарди. Мен уларга қараб худди шундай умр кечирини орзу қиламан. **Дилафруз КАРИМОВА**

Кайноналар мактаби

Отланиб, бўйинимга кумуш занжирни тақиб олдим. Бу кумуш занжирни эллик ёшим билан табриклагани келганларида Рисолат олам (қудам) набирамни кўллари билан тақиб қўйган эдилар. Оддий кумуш занжир.

Маҳалла гузаридидаги кенгашимиз хонасига фаол аёллар йиғилибди.

Қаршимизда эса икки аёл ўтирибди. Шуларнинг оиласи муҳокама-си экан. Иккиси ҳам ёши олтишга яқинлашган, тағлайи маорифда қотган аёллар. Бир бирига қуда. Аммо

ҳозир бир-бирини кўришга кўзи йўқ. Бири қиз, бири ўғил ўстириб, қуда бўлиб бир-бирлари билан учрашув, муомала, муносабатдан ранглар, лаблари ўчидиган бўлиб қолган. Қудалар ўртасидида парда аллақачон кўтарилиб бўлган кўринади...

Кўп олдиди муҳокама этишгача бориб етган ишларда ёрдам бериш қийин. Чунки икки томоннинг кўзини кибр кўр қилиб, қулони гурур қар қилган бўлади. Шунинг учун ҳам уларга бир нарса дегам ҳам қийин, ҳам бефойда.

Бу гапни ёшлигимда онагинам раҳматлидан кўп эшитганман.

Унда маъносини тушунамасдим. Йиллар ўтиб, англаямангина эмас, ҳатто кўз олдимга ҳарир парданинг икки ёғидидаги бир-бирларини яхши кўриб турган, бир бирларини яхши эшитиб турган, бир-бирларини жуда яхши билладиган, яхши билганлари қадар ҳимо ва тавозе билан муносабатда бўлаётган қудалар келади...

Парда...

Тоғиб айтилган бу ибора назаримда, бизнинг маълум даражада инсонлигимизни, маданиятимизни, маънавиятимизни ушлаб турадиган нозик мезон

ҳам. Муносабат, оқибат, меҳр-муҳаббат мезони... Баалоғатга етган ўғлимизни, бўй етган қизимизни қандай тарбиялаганимизни ошқор қиладиган мезон.

Чунки қудалар - ёшимиз улғайганда, фарзандларимиз бўй етганда, яъни одам таний бошлаганимизда, ўз ихтиёримиз билан ўзимизга тенг деб сайлаб олган янги қариндошларимиз. Вақти келса жигарларимиздан яқин кишилар. Чунки баъзида айрим дардларимизни жигарларимиздан яширишимиз мумкин - қудалардан яшира олмайми. Негаки қудаларимиз, хоҳ қизимиз, хоҳ ўғлимиз туфайли бизнинг оиламизга, демаски ички олашимизга кириб келган кишилар. Яна таъкидламоқчиман,

миз тойдимикин, демаймиз. Цивилизация даврида яшаймиз деймиш-у, орамизда ота-боболаримиздан қадим мерос энг оддий инсоний муомала, қадрлаш-қимматлаш йўқ.

Парда кўтарилгач эса... Маънавиятимиз пучлигини, феълимиз торлигини, турмушга укувсизлигимизни, атрофдагиларга, ҳатто энг яқинларимиз - қудаларимизга меҳрсизлигимизни яққол ошқор қиламиз. Энг асосийси ҳақиқат излаш баҳонасида ўзимиз ҳам тан олишни истамаган ҳолда айбимизнинг ҳаммасини биринчи навбатда кечагина тавозе билан таъзим қилганларимиз - қудаларимизга ағдарилган ҳаракат қиламиз.

Ахир айнан улар бизга "ноқобил ўғил", "уқувсиз қиз" тарбиялаб берган-да! Шуни кувв ёки келин қилмаганимизда ҳаётимизда бутунлай бош-

қача кечарди! Ўғил ё қизимиз ҳам бахтли бўлишарди! Юрагимизга кетма-кет тилиш солаётган ҳам айнан шу ўринсиз аҳмоқона фикр! - У-ў, болам-а! Олти қуда билан муомала қилиш учун, вақти келса нақ подшоҳнинг ўнг кўл вазирачлик билдим, ўқув, сипориш, вақти келса айёрлик ҳам керак... - дердилар онам.

Оҳ, онагим-а! Хар бир сўзимиз ҳикмат экан энди билсам!

Хар қалай, яхши шифокорлар оғир касалларни даволашдан кўра, олдини олиш осон, дейишади. Қудалар ўртасидида парданинг кўтарилмагани учун, маънавий кўп олдиди бош эгилмасин учун ҳам аёллар онагинам айтмоқчи ўларнинг "қирк туяга юк бўларлик сеҳрларини (керак бўлса - макрларини) ишлатишлари керак экан-да, деган хулоса қайтдим йиғилишдан...

Уэр, қудаларнинг бир-бирларига даъволарини ёзиб ўтирмадим. Унинг охири кўринмасди. Бундан нима наф? "Ўз бахтингизни, болаларингиз бахтинингизнингиз асранг!" деган гапда маъно кўп, мен сизга айтсам! Шунга астойдил интилан одам бунинг минг бир чорасини топади ҳам.

Раҳима

ШОМАНСУРОВА

АЁЛНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

Мусо алайҳиссалом сўрадилар: "Эй раббим, одамзод сенга қандай шукр қилади?" Аллоҳ деди: "Неъматни менадан деб билса, ўша унинг қилган шукридир"

Ҳадис

(Боши ўтган сонларда.)

Ақл қоматимиз, соғлом ҳаракатларимиз, истарали кўринишимиз билан кўчаларни тўлдириб, атрофдагиларнинг ҳавасини келтириб ўтиб бораемиз. Кўнглимизга гурур тўлади: "Нафсиларини айтганда, анча-мунча одамдан кўринишим текис, бу мена-да!", деб қўямиз ва атрофга тепадан пастрга қарагандай назар солаемиз! Мана шу туриш ҳақиқи унуттишимиз бир кўринишидир!

Ҳўш, сиз бу тўқис суратингизни ўзингиз чизиб олдингизми? Бу қоматларни ўзингиз бино этдингизми? Бу мукофот сизнинг чекингишга Аллоҳнинг муруватга билан тушиб турибди-ку! Ва бу сазоворлик эвазига сиз нима қайтардингиз? Ҳеч бўлмаса раҳмат айтдингизми? Талай нотўғри жиҳатларингиз борлигини ўзингиз билиб турасиз, бу тухфаларга муносибманми ё йўқ дея, ўз маънингизни бир баҳолаб кўрдингизми? Агар ўзингизни тафтиш эта билганингизда эди, Яратганга йғлаб юриб, тинмай шукроналар айтган бўлардингиз, менга берган ҳадяларингиз мени муносиби айлагин деб илтижи қилардингиз. Сиз ками чирой-чимматлари бўлмаса-да, не-не гўзал ишлар ирод этаётган кишиларнинг олдида хижолат чекардингиз, феълу творингизни ростлашга тушардингиз. Шукроналик кишининг қиёфаси шундай бўлур, биродар!

Сизнинг ихтирочи миёнагизни, номингизни машҳур қилган қаламингизни, мансабдорлик курсингизни ёки хофизни асиллигингизни берган Аллоҳдир. Ўзингизга айтилган ҳамма офаринларни Унга йўлламоғингиз, бу истеъод Яратганнинг сизга имтиҳон учун берилган омонати эканлигини ҳар дақиқада ҳис этмоғингиз ва ўзи истаган вақтда сизни бу неъматдан маҳрум этиши мумкинлигига иқрор бўлиб турмоғингиз даркор! Ана ўшанда кибрдан нари юрасиз, ҳаромдан ҳазар қиласиз. Аллоҳ берган истеъод, қўлу оёқ, кўзу тил, дилин беҳудага исроф қилишдан тийиласиз!

Ҳикоя қилишларича, машҳур Эйнштейн Худони тан олмас экан. Хасталанган олимнинг ахволи оғирлашиб, жон таслим қиладиган вақти етибди. Аммо ҳадеганда жони узила қолмасмиш. Унинг қийналишидан атрофдагилар ҳам қайғуга тушибдилар. Ва ниҳоят бир дўсти унга: "Бу вазият Аллоҳдан. Уни тан ол, нимага эришган бўлсам, Сен туфайлидир, мендаги ҳамма имконларни берувчи ўзинг, жон аччиғидан ҳам ўзинг халос қил деб сўра", - дебди. Билор шу сўзларни айтиб бўлиши билан жони танидан узилган экан...

Ҳамма нарсани Аллоҳдан деб билув-

чи одам атрофга меҳр ва ихлос билан қарайди. "Яратганнинг неъматини" дея ҳеч нарсани исроф ва пайҳон қилмайди. "Аллоҳнинг бандаси" дея, кишига озор бермайди. Бировнинг молини ўғирламайди, чунки бировга бу молни бергучи ҳам Яратганнинг ўзидир, бандани тунаш Аллоҳни тунашдай гап! У билан ўзи ҳисоблашади!

Ҳамма нарсани ҳақдан деб билган одам бировни камситмайди, унинг бор фазилатига белисандлик кўрсатмайди. Чунки кимсадаги фазилатлар ҳам ўзи томонидан берилган, унинг эгасини камситсанг, Яратганни менсимган бўласан! Бу сенга қимматга тушади.

Дейлик, сен бир солиҳ кишини ўзингга рақиб сайлаб, дилини ноҳақ сўзлар билан устма-уст яраладинг. У бечора дил оғриғи билан овора бўлиб, сени қаргагани ҳам йўқ. Аммо ёқа ушлайдиган даражада тез мудатда Аллоҳ хонумонингни мотамсарога айлантиради. Сен агар ҳасад ва қасд билан бировни бурчакка сурсанг, Худо сени қайтиб туролмайдиган қилиб ерга қўтариб уради! Ўзи яратган неъматларига Аллоҳнинг ўзи ҳимоячидир!

Ҳамма нарсани Яратгандан деб билган одам ва унга доимий шукронанда бўлган одам йўқотган нарсаларига ҳам пушмон қилмайди. Нанки, Аллоҳнинг ҳамма иши яхшилиққадир. Яъни, бир нохушликдан кейин, албатта қўшалок қувончга муяссар этади. Ёки сени катта бир қайғудан асраш учун, кичикроқ ташвишга рўбарў қилади. Демак, бошингга тушган ёмон кунни ҳам ҳақнинг марҳамати деб билиш ва шукр қилиш адолатдандир.

Ривоят қилишларича, бир одам ўғилларидан бирини олиб саёхатга чиқибди. Қисматни қарангки, саёхат пайтида ўғлини от тепиб ўлдирибди. Ўзининг эса оёғидида қорасон касаллиғи кучайиб, уни кестириб ташлашга мажбур бўлибди. Сафардан қайтиб, уйига қирар экан, аҳли аёлини тинчлантириб дебди: "Кўркманглар ва мамнун бўлинглар: Аллоҳ менга тўрт фарзанд берган эди, биттасини олиб, учтасини қолдирди, шунисига шукр. Иккита оёқ берган эди, бирини қолдирди, бунга ҳам шукр. Бир марта дард тортидим, аммо тамам узок вақт саломат юрадиган бўлди. Кўрдингизми, Аллоҳ менадан озгина нарсани олиб, кўпини қолдирди", - дебди минг ризолик билан. Ҳол сўраб келган, ўша давр илм аҳлидан бўлган бир киши унга янада аълороқ фикрни айтибди: "Эй Абу Абдуллоҳ, сиз хурсанд бўлинг. Чунки аъзоларингиздан ва болаларингиздан бири сиздан олдинроқ жаннатга кирди. Аллоҳ хоҳласа, бутун қисмга эргашгусидир. Аллоҳ таоло бизга сизнинг илмингизни қолдирди, биз шунга муҳтожмиз. Ҳисоб-китоб қилувчи Яратганнинг ўзидир".

Яна бир ҳадисдаги чиройли ҳикоят эсимга тушди: жангда асир олинганларнинг ичидида бир ёш жувон атрофга безовта қарар, ҳадеганда хали у гўдакни, хали бу гўдакни бағрига олиб эмизар эди. Бунга ризм солиб турган Расулulloҳ с.а.в ёнидагиларга дедилар: "Анови аёл ўз боласини ўтга ташлай оладими?" - дедилар. Ёнидагилар: "Йўқ, асло ташлай олмас", - дедилар. Шунда у киши: "Аллоҳ таоло ўз бандаларига боласига меҳрибончилик қиладиган манави аёлдан ҳам меҳрибонроқдир!" - дедилар. Шундай, биродар, Яратганнинг борлигига кунда минг бора шукр келтирайлик. Шукронаси бор одам бахтли одам, чунки Худо унга таҳлил қувватини берган ва у ўзининг хар қандай ахволотидан ором, юпанч топа олади.

(Давоми бор.)

Турсуной СОДИКОВА

Қиқир-қиқир кулаверинг асалтойим,
Пойингга гул — бойчечаклар тўшалсин.
Бу дунёда ғам не билмай яшайвергин,
Бир умрга — орзуларинг ушалсин.

БУ ЙЎЛДА ХАТО ҚИЛМА!

Ота-онанг, қавм-қариндошларинг сенга ўз севганинг туриб, бошқа қизни унаштирибдилар. Қараб турдингми? Ҳаётга бефарқ бўлма Тўлқинжон! Бу билан Сен бахтли бўлмайсан. Ҳам ўзингни, ҳам Д.ни бахтсиз қиласан. Кейин кеч бўлади, Д. сени асло кечирмайди.

Тўлқинжон! Сенинг ота-онанг, ака-укаларинг ва қавм-қариндошларингга айтадиган икки оғиз гапим бор. Албатта сен буни уларга ўқиб бер.

Қадрли ота-она! Сизнинг ўглингниз Д.ни севаркан. Илтимос, фарзандингиз юрагига қулоқ солинг. Ёш қалбига озор берманг. Ҳозир у айни йилгит ёшида. Кўзига Д.дан бошқа қиз кўринмайди. Сиз унаштирган қизни олмасангиз, бир умр сизлардан норози бўлиб юради. Ахир ўз фарзандингиз, зурриёдингиз-ку. Сиздан илтимос қиламан, ўз севганини тўй-томо-

ша қилиб олиб беринг.

Мен ўзимга тегишли бир оилани мисол келтирмақчиман. Йилгит бир қизни севарди. Ота-она бошқа бир қизни мажбуран олиб беришди. Уларнинг турмуши узокқа бормади, ажралишди, ўртада бир фарзанд етим бўлиб қолди. Болада нима гуноҳ? Келинчақ яна бошқа қизига турмушга чиқди. Йилгит ҳам уйланди. Аммо ҳозир тўй қилишининг ўзи бўладими? Фарзандларимиз қалбига ҳам қулоқ солайлик-да.

Тўлқиннинг ота-онасига яна бир гапни айтмоқчи-

Мен ҳам бир йилгит билан севишиб, умримда биринчи марта севгига асир бўлдим. Аммо, унинг ўзига айтолмасдим. Ўз навбатида у ҳам мени севарди, сўзлари самийий эди. Мен уни йўқотдим. Бунга унинг ўзи сабабчи. Бир умрга армон бўлиб қолса-да, барибир у менинг муҳаббатим. Уни ҳали-ҳануз қаттиқ севаман. Худди, у ўтсатдан яна мени излаб келиб қоладигандек, умид билан яшардим.

МУҲАББАТИМ ПОК ЭДИ...

Афсус, бу умидлардан воз кечишга мени мажбур этишди. Бошқа бир киши билан турмуш қурсаму, лекин севган севгилим ҳақлимдан кетмай юрса. Турмуш ўртоғимни бахтли қилолмасам, ўзимга қўшиб яна бир кишини бахтсиз қилиш қанчалар оғир гуноҳ, қанчалар

ёмон бўлмасин, минг афсус кеч эди. Инсон ҳаётга бир марта келар экан, бахтли бўлишга ҳақлидир. Ота-онамиз деймиз-у, муҳаббатимиздан воз кечиб, тақдир экан деб барчасига кўниб яшашга рози бўламиз. Мен севган йилгитнинг ҳам исми Тўлқин эди. Шунчалик ўхшаш тақдир бўлгани учун бефарқ бўлолмадим.

Тўлқин, сиз ота-онангизни десангиз-да, бироқ сизни қаттиқ севган бир қизнинг юрагини, қалбини вайрон қилиб, севгилисидан жудо қилманг, яшашга бўлган ишончини йўқотишга сабабчи бўлманг.

Кашқадарё вилояти

«Сен қалбим гавҳарисан» — 3-сон

ЭСЛАТМА: Д. исмли қизни жуда севаман. Аммо, онам менинг розилигимсиз бошқа бир қизга унаштиришди. Онамни Д.ни келин қилишга кўндирга олмадим. Очиғини айтсам, виждон азобидаман. Бирин севиб, бошқасига уйланиш номардлик. Бошим қотиб қолди. Нима қилай?

ТўЛҚИН

Тўлқин, агар сиз "Д"ни севсангиз қутишингиз керак эди. Ота-онангиз қистови билан уйлансангиз яхши яшаб кета оласизми? Сўнг армон билан ўтмайсизми, пушаймон қилмайсизми? "Д"ни ҳам уйлсангиз-чи? Унинг қалби чилпарчин бўлмайди-ми? Гунча бўлиб очилман деган қиз қалбини вайрон қилмайсизми?

Йилгит севиб, гар қиз севмаса, қиз кўнглига топар экан йўл. Қиз севсаю, йилгит севмаса, қиз болага бўларкан мушкул. Мен ҳам бир пайтлар сиз-

ГУЛИ

СЕВИШГАНЛАР АРМОН БИЛАН ЎТМАСИН

Ҳаёт нихоятда мураккаб Тўлқинжон! Унинг пасту-баланди бор, уйланиш қочмас. Агар ота-онангни, қавм-қариндошларингни гапига ҳозир кирсанг, ўша қиз билан

фақат "Д"нинг исми билан эмас, балки бирга бахтли яшашингизни истайман. Ҳеч қачон севишганлар армон билан ўтмасин. Ота-она ҳаммаша фарзандини уйлалайди. Яхшилаб тушунтирсангиз улар сизни тушунишади деган умиддаман. Севмай туриб бир инсонни ҳам бахтсиз қилиб қўйманг. Сиз ўз хатонингизни тушуниб, кечирим сўраб ёзбисиз. Баъзи йилгитлар борки, кечирим сўраш у ёқда турсин, айбини тан олишмайди. Қизларини эса кўз-ёш тўкиб қолаверади. Истагим бахтли бўлинг, лекин армон билан ўтманг. Ҳаммаша, Севишганлар етсин муродга, Ҳасадгўйлар қолсин уятга.

Ғайбулла АБДУЛЛАЕВ меҳнат фахрийси

МУБОРАК

Самарқанд

ҚАСАМХЎРНИ ОЛМОҲ КЕЧИРМАЙДИ

Моҳичехра! Сизнинг муҳаббатидеб билганинги хийнат, ҳақиқат, деб талпинганингиз риё бўлиб чиқанин изҳорингиздан ўқиб, бефарқ қараб туролмадим.

«Кизнинг ор-номуси бўлсин» — 4-сон

ЭСЛАТМА: Жаббор менга уйланмоқчи эди. Билсам у Роҳатга унаштирилган экан. У, «Сизга уйланаман», дерди-ю, совчи юбормасди. Қочиб кетишни таклиф этганди, кўнмадим. Уни тез унутдим. Наҳотки, бу севги бўлса-ю, мен нотўғри қилган бўлсам?

МОҲИЧЕХРА

Биласизки, инсон тирик мавжудотлар орасидаги энг юксак бўлгани билан, унинг ички ва ташқи дунёсини тезда англаш жуда қийин. Сиз бўлсангиз, ўзингиздан бир поғона пастга Термиъдан келиб қўшилган Жабборни уйланишга кўнмай, дўст деб билибсиз.

Биз тезда дўстлашиб олдик. У мендан 2 ёш кичик бўлганлиги боис эркин муомала қилардим. Жаббор уйимизга тез-тез келиб турар, онам, уйдагилар уни ўз жигарларидек кўтиб олишарди, деяр мактанганингиз қизиқ. У етти ёш бегона бўла туриб, ҳеч қанча вақт бўлмаган уйингизга сингиб олган бўлса, онангизга ҳам ҳайронман. Тўғри, инсонийлик юзасидан йўл қўйилгандай дейлик, ахир Жаббор сизга кўнгирак эмас-ку!

Одатда қизларни қозғоғда қандаек асраш учун эҳтиёткорлик даркор. Қарангки, ҳеч қанча вақт ўтмай, аммакивазчанин Мафтунага, «Мен Моҳичехрани севиб қолдим, узис менга ҳаёт йўқ», дебди. Ваҳоланки, у Ро-

хат исмли қизга унаштирилган экан. Сиз буни билгач: «Мени тинч қўйинг, истасангиз, бир умрга дўст бўлиб қоламиз», дебсиз. Унинг унаштирилганини эшитган заҳоти Жаббордан юз ўгиришингиз керак эди.

Баъзилар ёлгонни сув қилиб, семирадиган бўлади. Жаббор ҳам шундайларнинг бири экан.

Эҳ, содда қизгина, шу гапларга ишониб, ўзингизни дунёдаги энг бахтли инсон санаб юрибсиз. Етти кишининг олдида Куръонни кўлига олиб, «Моҳичехрага хийнат қилсам, алдаб ташлаб кетсам, мана шу Куръон урсин»- деб Куръонни кўрагига урибди. Ваҳоланки, унинг уйдагилар ханузгача Роҳатга уйлантиришни кўзлашайтган экан. Бу отасининг қатъий қарори.

Одатда Куръон номи билан қасам ичиш - қасамхўрлик гуноҳи азим. Амалга ошмайдиган иш юзасидан ичилган қасамни эса Оллоҳ кечирмайди.

Моҳичехра азизим! Уни қалбингиздан бутунлай юлиб, узокларга отинг. Ҳали бахтингиз олдинда. Ўзингизга муносиби насиб этсин!

Айфа ҲАСАН қизи

«Хотин оши, маззами, даҳмазами» — 2-сон

ЭСЛАТМА: Кейинги пайтларда аёлнинг иши кўпайиб кетди. Рўзғор, ўғил-қизнинг тўйи, элчилик, орзу-ҳавас дегандек...

«Галлар», «хотин оши», «чақриқлар» ким ўзарга айланди. Булар эса миллий удумларга кирмайди. Бундай ортиқча чиқимларни қамайтириш пайти етмадимикин?

КУТЛИБЕКА

ШУНДАЙ БАЗМАЛАР БОРКИ...

Мен бу мақолани ўқиб жудаям афсусландим. Наҳотки, бугунги кун аёллари ҳою ҳавасга, молу-дунёга ўч бўлиб меҳр-муруватни унутган бўлса? Ахир бу бизнинг Нодирабегим, Бибиҳоним, Увайсий, Зебунисо каби буюк аждодларимиз қони жўш уриб турган аёлларимизга ҳос фазилат эмас. Лекин шундай бир базмалар бор-ки, агар мен сизларга таърифлаб берсам, лол қолгасиз. Менинг онамлар ҳеч қаерда мусиқадан таълим олмаган бўлсалар-да, лекин лапарлар, қўшиқлар айтишга, доира чалишга ишқибозлар. Онамни ўзига ўхшаб қўшиқча шина-ванда дугоналари талайгина. Улар ҳар ойнинг ўн бешинчи санасида йилгитнинг гап-гаштак уйнайдиган бўлишди. Агар сиз уларнинг йилгитишга борадиган бўлсангиз, худди Коммунаҳоним, Ҳалимаҳоним, Тамараҳоним каби буюк халқ артистларимизнинг айтган қўшиқларини яна бир бор эшитасиз. Уларни лапарларини тинглаб баҳра оласиз. Шўх-шўх қўшиқлар хиром айлаб, турмуш ташвишларидан бир оз бўлса-да, йироқлашиб кўнгил ёзадилар. Баъзи бир аёлларга ўхшаб қизига йиққан сеги, қулоғидаги тилла зираги ёки бўлмаса бўйнидаги тилла занжири ҳақида гапирмайди, балки бугунги кун воқеаларини эслаб хангома, ҳазил, мутойиба қилишади.

Шўх-шодон аёллар умрини фақат қўшиқ-қуйга бағишламайдилар. Бир-бирдан хабар олишиб, қийнаб қолганларга ёрдам бериб, бирдамликка чорлайдилар. Ҳаттоки, баҳор келишига улгурмасдан сумалак тайёрлашиб ёру биродарларга, қўни-қўшинларга тарқатдилар ва элнинг дуосини олдилар. Айниқса маҳаллалар аро бўладиган мусобақаларда қатнашиб фахрий ўринлар олиб, Ибн Сино маҳалламизни обрўсини янада оширдилар.

Комила ЖЎРАЕВА

Денов шахри

МАТОНАТЛИ, САБРАИ БЎЛИНГ

«Бу оловни қандай ўчирай» — 4-сон

ЭСЛАТМА: Икки фарзандли бўлганимда турмуш ўртоғим билан аралашиб қолдим. Бу орада бир йилгит билан танишиб қолдим. Лекин эрим билан қайтадан ярашиб олдик. Аммо, ўша йилгитни қаттиқ севиб қолган эканман. Уни унутолмаяпман.

НИГОРА

Мактуб эгаси Нигораҳонга ушбу шеърини маслаҳат тарзида ёзаётиман.

Итиробиригиз исканжонинга, Қолибсиз-ку сингиласиздан. «Ҳаёт» деган қарвонларида, Бўлар экан шундай дард, алам. Муҳаббатни бир четга суриб, Юмиб ўтмас ҳеч қим қўзини. Нима қилсин аёл бечора, Муҳаббатдан тийиб ўзини. Илк севгиси энди келгандир, Севги дардин энди билгандир. Бир томонда турмуш ўртоғи, Лек бир четда муҳаббат доғи. Ҳаммасига қўл силтаб синглим, Кетолмайсиз севгангиз томон. Мўлтирайдиги фарзандларингиз, Эр кўнглида тугилар алам. Севгингизни қўйиб бир ёнга, Уйлаб кўринг бошқа томонни. Оилани муқаддас билиб, Унутингиз ўзга ҳаёлни. У йилгит ҳам топар бахтини, Унга қатъий жавобни беринг. Турмушингиз тикланганида, Матонатли, сабраи бўлинг. Оиладир муқаддас қаср, Буза кўрманг асло сиз уни. Ёрингиз ҳам сизни севади, Парчаламанг унинг дилини.

Нигораҳон, оилангизни бус-бутун сақлаб туриш сизнинг қўлингизда, чуқки турмуш ўртоғингиз яхши томонга ўзгартибдилар. Сиз ўз бахтингизни уйлсангиз у йилгитни эсдан чиқарасиз ва буни удралайсиз ҳам. Сиз ўзбек аёлиси буни унутманг. Аёл дегани оғизга дегани эмас, аёл киши ҳамма нарсага қодирдир.

УМИДА

Тошкент

ТАБРИКЛАР, ҚУТЛОВЛАР, ЭЪЛОНЛАР!

Онажонимиз МАРҲАБО! Сизни 50 баҳорингиз ҳамда...

ЛОЛАХОН! Туғилган кунинг билан чин дилдан табрилаймиз! Мен ва ўғил-қизларинг, набираларинг бахтига доимо соғ, омон бўлгин!

Синглим ДИЛАФҶУЗ! Туғилган кунинг билан табриклайман! Ўқишларингدا муваффақият тилайман.

Апрел ойида таваллуд топган азизларимиз, МАЛИКА ая, МАДИНА ая, МАРҶУБА, ФАРИДА, АНВАР ва АЛИШЕР!

Яқинларингиз

ИИББ ЁСБ ички хизмат подполковниги, адажоним Саидов Иброҳимбек РАҲМАТУЛЛАЕВИЧ!

Кизалоғим СЕВАРАХОН! Сени бугубор бир ёшга тўлашинг билан табриклаймиз. Сенга узоқ умр, бахту саодат тилаймиз.

Азиз онажонимиз ЗЕБОХОН опа! Сизни таваллуд айёмингиз билан қутлаймиз. Доимо соғ бўлиб, узоқ умр кўринг.

Хурматли Яхшибой Наврўзов! Сизни таваллуд кунингиз билан чин дилдан қутлайман. Сизга узоқ умр, соғлиқ, омонлик, келгуси ишларингизда омад тилаймиз.

Бувижонимиз Сакина ИСМОИЛОВА! Сизни табаррук ёшингиз билан қутлаймиз! Ҳамиша фарзандларингиз ва набираларингиз эъзозида, ардоғида бўлинг!

Тўй тортига «Келин-куёв» ясашни ўргатаман. Тел: 72-34-64. ШОДИЯ

«ЭЛИТА» усулида парда ва покриваллар тикишни ўргатаман, тикишга буюртма қабул қиламиз. Тел: 22-73-73, 107-64-23 РАЪНО

Турсунова Санобар Сабитовна номига 17.06.97 йилда ишсизларни касбга тайёрлаш, малакасини ошириш ўқув маркази томонидан берилган ТН003462 рақамли бухгалтерия гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЈАСИ АКЦИЈАДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси 2002 йил фаолияти натижалари буйича дивидендлар тўлашни бошлади (дивиденд микдори акция номинал қиймати 48,0% ташкил қилади).

Акциядорлар рўйхати ва дивидендлар олиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйхати 2003 йил 21 феврал санасига тузилган.

MAJAHABO МАЪЛУМОТИ Беш кунлиқнинг биринчи ярмида республикамизда ҳаво ўзгариб туради. Вақти-вақти билан ёмғир ёғади.

Маслаҳатхона Каттиқ гўштни сиркалаб пиширсангиз юмшоқ тортади.

«Оила ва жамият» ўғитномаси УМР ДЕВОРИ Бу дунёда ҳар кимнинг, Ўз қолип, ўз лойи бор.

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 2003 йил 31 мартдаги 10-03-04/794-сонли Ҳал Қилув қарорига асосан Давлат бюджетидан қарздор «Мардус-бизнес» хўсусий фирмаси буйича ишончли шахс этиб А.Тешабоев, 10-0304/794-сонли Ҳал Қилув Қарорига асосан давлат бюджетига қарздор «Электрон-сервис» хўсусий фирмаси буйича Д.Тулаганов, 10-0304/791-сонли Ҳал Қилув қарорига асосан давлат бюджетига қарздор «Олекс-сервис» масъулияти чекланган жамияти буйича З.Амедов тайинланган.

«Дилбаринг - сервис» ўқув маркази 1. Бадий манюор-педикор - 1 ой, 2. Косметология - 2 ой, 3. Сартарошлик - 2 ой, 4. Компьютер - 3 ой, 5. Инглиз тили - 3 ой, 6. Массаж амалиёти билан - 3 ой, 7. Уй хўшмарилиги амалиёти билан - 3 ой, 8. Замонавий парда, дастурхон ва покривал тикиш - 3 ой.

«Madina Begim» ўқув маркази СИЗЛАРНИ ўҚИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ: 1. Сартарошлик - 3 ой (стрижка, укладка, химия, мелированинг, тўй, оқшом гуллари), 2. Сартарошлик - 1 ой (тўй оқшом гуллари), 3. Манюор - педикор бадий (тирок устига гул тушириш), 4. Косметолог - везажист - 1 ой (тўй оқшом мазожи, максалар тайёрлаш), 5. Қандолатчилик - 2 ой (торт, печенье, салатлар), 6. Қўлда тўқиш - 3 ой, 7. Уй хўшмарилиги - 3 ой, 8. Массаж - 3 ой, 9. Парда - покривал тикиш ва дўкэин (элитга усулида 2 ой), 10. Компьютер - 2 ой.

«НУРШОХ» хўсусий клиникасининг юқори малакали лор, окулист, гинеколог, уролог-андролог, дерматолог, кардиолог, терапевт, косметолог, аллерголог, шифокорлари аҳолига ўз хизматларини кўрсатадилар.

«ДИЛОРОМ» ўқув маркази куйидаги курсларга таклиф қилади: 2 ойлик - Компьютер билимлари; Компьютерларни ростлаш ва модернизациялаш; Замонавий бухгалтерия ҳисоби; Замонавий пардалар ва чойшаблар тикиш («Элита» усулида).

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ФОЗИЕВИЧ ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН ҚОВУГИ БЎШ 10 ЁШДАН ОШГАН ЎГИЛ ВА КИЗ БОЛАЛАРНИ БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.

«ОИЛА ЗИЙНАТИ» МАРКАЗИ Кизларни ва келинчақларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида куйидаги ўқув курсларни ташкил этди: 2-ойлик - Бичиш-тикиш (тезор гурж), бир ойга 6000 сўм.

Профессор Эргаш Салимов клиникиси барча турдаги аллергик, бўғин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, нимжон болаларни махсус усулларда даволайди.

«ОИЛА ЗИЙНАТИ» МАРКАЗИ Кизларни ва келинчақларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида куйидаги ўқув курсларни ташкил этди:

«Санам Сервис» 3 ойлик: 3. Торт (келин-куёв шаклида) пишириш, салатлар (олий даражадаги кулинария, 10-кун), 4. «Элита» парда, чойшаб ва ёстиқлар тикиш, уй безаш.

1-Манзил: Миробод туман «Марказий Темир йўллар маданият саройи, Моворунаҳр кўчаси, 30-уй. Мўлжал — метронинг «Тошкент» бекати, Темир йўл кассасининг қаршида.

ДУШАНБА 21

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлилнома".
8.45, 17.55 ТВ маркет.
8.50 "Камалак". Болалар учун кундастур.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр тонги.
10.00 «Янги авлод» студияси: Уй вазиёти, Олтин калит, Мультфильм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВДа сериал. "Муҳаббат ривожланиши".
17.55, 19.05, 21.50 "Экспресс" телегазетаси.

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 "Муъланас".
16.20 "Вести".
16.35 СҒИ тақдим этади: "Ёввойи ҳайвонлар туркумидан".

5:00 УТРО

7:55 «СКОРАЯ ПОМОЩЬ-8» Сериал
9:00 «СЕГОДНЯ УТРОМ» Сериал
9:20 Погода на завтра
9:20 «КОМАНДАРИ»

8:00, 14:30 Мультсериал

«Ураганчики».
8:30, 19:00 Мультсериал «Мумии возвращаются».
9:00 «ВАШ ВЫБОР, МАДАМ». Х.ф.

24.20 Москва. Хроника

нового времени.
24.35 Вечерко.
1.30 Петровка, 38.
1.45 Поздний ужин.

12.30 Военная тайна.

13.00 «Диалог со всем миром».
13.30 «ВИНО ЛЮБИ». Телевешла.
14.25 «Народ против». Телеигра.

СЕШАНБА 22

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕСИ

"Ўзбекистон" телеканали. 1.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод»-понтаси, Болалар шеърлери.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВДа сериал. "Муҳаббат ривожланиши".
17.55, 19.15, 21.50 "Экспресс" телегазетаси.

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

16.55 гача профилактика ишлари
16.55 - Дастурнинг очилиши
17.00 - "Познавательная программа"
17.40 - "Теле-хамкор".

3:45 «Доброе утро»

4:00, 4:30, 5:00, 5:30, 6:00, 6:30, 9:00, 12:00, 15:00, 18:00, 3:00 ВЕСТИ.
4:15, 4:45, 5:15, 5:45, 6:15, 11:45, 16:20, 18:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

НАКАЗАНИЕ

18:40, 22:20 «ПЯТЫЙ АНГЕЛ», Сериал
21:35 «СЕГОДНЯ ВЕЧЕРОМ» Сериал
23:35 Футбол. «БАРСЕЛОНА» Испания/- «ЮВЕНТУС» Италия/»

7.00 «Настроение»

10.00 Смотрите на канале.
10.05 «РАЗЛУЧЕННЫЕ». Телевешла
10.50 «Я возвращаюсь на Родину...»

13.30 «Зорные анимашки»

Мультфильм.
14.00 «Бэтмен». Мультфильм.
14.30 «Гаргульи». Мультфильм.

ЧОРШАНБА 23

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Ўзбекистон телеканаллари. 1. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газетлар шарҳи. 9.00 "Симфоник мушук дунёси". 9.20 "Баркамол авлод ордуси". 9.35 ТВ-анимс. 9.40 Давр-интервью. 9.55 "Зебралар". Хужжатли фильм. 11.05 "Кешик-солликка зарар". Телефильм. 11.15 Шалар овози. 11.35 "Вадалупе". Телесерия. 12.15 "Ёшлар" телеканалда спорт дастури: 1.Нокут 2.Тенис. 13.20 "Рей Брэдбери театри". Серил. 13.45 "Учинчи сайёра". Мажрифи дастури. 14.35 "Алдин олдираним уйлар". Серил. 15.00 ТВ-анимс. 15.05 "Кузги марафон". Бадий фильм. 16.35 Курсатувлар дастури. 16.40 "Янги авлод" студияси: Оқ кабулар. 17.00 "Мультмоша". 17.15 Болжон. 17.30 ТВ-анимс. 17.35 Ёш тадбиркор. 17.50 Рақсар гулдастаси. 18.00 Ёшлар овози. 18.20 Автопатрул. 18.40 Катталог. 18.50 Олтин мерос. 18.55 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 ТВ-анимс. 19.40 Ракурс. 20.00 Спорт-лото. 20.10 "Мою ер". Мажрифи фильм 4-қисм. 20.35 Кўча оҳанглари. 20.40, 21.25, 22.35 Эълонлар. 20.45 "Вадалупе". Телесерия. 21.30 Чампион сирлари. 21.50 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анимс. 22.45 "Рей Брэдбери театри". Серил. 23.10 "Ёшлар" телеканалда спорт: Интерфутбол. Танаффус пайтда. 0.00 Давр. 1.00-1.05 Хайри тун!

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсатувлар тартиби. 17.20 "ТВда серил: "Муҳаббат риятаси". 17.55, 19.15, 21.55 "Экспресс" телегазетаси. 18.15 "Болажонлар экранлари". 18.30, 20.00, 21.10, 22.15 "Пойтахт" ахборот дастури. 18.50 "Мушук мижмонлари". 19.35 "Аёл-она, мураббий, раҳбар" телекуб. 20.25 ТВда серил. "Мафтунок аёл". 21.30 "Тв плюс". 22.35 Кинигоҳ. "Ой нури агентлиги". 15-16-сериялар. 00.15-00.20 Хайри тун, шаҳрим! 4. "ХалҚаро" телеканал. 6.30-8.00 16.20 Курсатувлар тартиби. 16.30 "Дунё мамлакатлари". 16.35 СҒИ тақдим этади: "Ёввойи хайвонлар" туркумидан. 17.15 "Евроюс" янгиликлари. 17.25 К. Петросянин Кулгу панорамаси. 18.00 "Ишонч ва муҳаббат замин". Серил. 18.50 "Олам бўйлаб". 19.45 "Ҳинд оҳанглари". 20.05 "Время". 20.45 "Узга ҳаёт". Серил. ҲУТВ-IV. 21.45 "Бизнес-рево". 21.50 "Спорт технологияси". 22.10 Кинематограф. "Тубанлик". Бадий фильм. 00.05 "Тунингиз осуда бўлсин!" 30. "ХалҚаро" телеканал. Биринчи канал. 6.30-8.00 16.20 Курсатувлар тартиби. 16.35 "Вести". 16.40 "Мультмоша". 16.55 "СФ тақдим этади: "Ёввойи хайвонлар" туркумидан. 17.15 "Евроюс" янгиликлари. 17.25 "Ажойиб инсонлар ҳаёти". Ю. Яковлев. 18.00 "Ишонч ва муҳаббат замин". Серил. 19.00 "Кулгу хонаси". 19.45 "Муз зона". 20.00 "Время". 20.40 "Узга ҳаёт". Серил. 21.45 "Бизнес рево". 21.50 "Ишбилармон кишилар". 22.10 "Юқори технологиялар олами". 22.20 "Соқкер клуб". 22.40 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида). 22.50 Кинематограф. "Қаҳрамон". Бадий фильм. 00.05 "Аллоғия". 1.05 "Тунингиз осуда бўлсин!" 9.00 - Дастурингиз очилиши 9.05 - "Теле-хамкор", фойдала газета 9.30 - Детский час 10.15 - "Пауэр Рейнджерс, или могучие рейнджеры", серил

ТРП

3:45 "Доброе утро". 4:00, 4:30, 5:00, 5:30, 6:00, 6:30, 9:00, 12:00, 15:00, 18:00, 21:00 ВЕСТИ. 11:45, 14:45, 15:15, 5:45, 6:15, 11:45, 16:20, 18:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 6:45 «Смотрящий вниз». Серил. 7:50 "Тайга". Серил. 8:45, 15:20 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 9:20 "Короткое замыкание". Ток-шоу 10:20 "Лодка любви". Теле-серия. 11:15, 14:45 "Экспертиза". 11:30 "Москва-Минск". 12:20 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13:10 "Трое против всех". 2. Серил. 14:15 "Агентство одних сердец". 15:20 "Охваченный пламенем". Боевик. 16:50 "Комиссар Рекс". Теле-серия. 18:50 "Спокойной ночи, малыши!". 21:30 - Киновечер на "30-м". "Сабельный", ухася 23.15 - Спортивная передача 00.00 - Программа передач 5.00 "Доброе утро". 8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости 8.15, 18.00 "Земля любви, земля надежды". Серил. 9.05 "Другая жизнь". Х.ф. 10.05, 15.25, 23.00 "Фабрика звезд-2". 10.35 Дисней-клуб: "Ллойд в космосе". 11.15 "Жизнь бы замесила". Х.ф. 13.00 "Русский шаттл". 13.30 "Сила юги". 14.15 Солдаты свободы: "Минское колесо". 15.10 "Ералаш". 15.55 "Большая стирка". 17.25 Смехопанорама. 19.00 "Основной инстинкт". Ток-шоу. 20.00 Время. 20.40 "Другая жизнь". Х.ф. 21.45 Александр И. Жизнь Любви. Смерть. Х.ф. 23.25 Ночное "Время". 23.15 "Русский шаттл". 23.45 "Гении и злодеи". 24.15 "Аллоэия". 0.05 "Точно по расписанию". Детектив

ТРП

16.05, 19.50 "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ: ЖУРНАЛИСТ". Серил. 17:20 "ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ". 18:40, 22:15 "ПЯТЫЙ АНГЕЛ". Серил. 21:00 "СЕГОДНЯ ВЕЧЕРОМ". 21:35 "СЕК В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ". Серил. 23:20 "СТРАНА И МИР". 23:55 Футбол. "МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД" / Англия/ "РЕАЛ" / Испания/ 1:55 "ДОКТОР". Серил. 2:55 Окончание трансляции 7.30 "Победоносный голос верующего". 8.00, 14.30 Мультсерил "Ураганчики". 8.30, 19.00 Мультсерил "Муми возвращаются". 9.00 "ЧЕЛОВЕК, КОТОРЫЙ ПЛАКАЛ". Х.ф. 11.00 "ЧЕРНАЯ ВУАЛЬ". Х.ф. 13.00 Телесерил "АМА-ЗОНКА". 14.00 Мультсерил "Мэри-Кей и Эшли - супергерль". 15.00 "АНГЕЛ-ХРАНИТЕЛЬ". Х.ф. 17.00 "СУВЕНИР ДЛЯ ПРОКУРОРА". Х.ф. 19.30 Телесерил "ИСТОРИИ О ПРИБЛИДИНИИ". 20.00 "ПОСЛАННИК НЕБЕС". Х.ф. 21.55 Шугицкий сад. 22.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС". Х.ф. 24.00 Телесерил "МЭДИСОН". 24.30 "ПАЦАНЫ НЕ ПЛАЧУТ". Х.ф. 7.00 "Настроение". 9.50 Газетный дождь. 10.00 Смотрите на канале. 10.05 "РАЗЛУЧЕННЫЕ". Теле-серия. 11.50 "Русский язык - моя радость". 11.20 "Пес в сапогах". 11.40 Телемагизин. 12.00, 15.00, 19.00, 23.00, 14.10 События. Время московское. 12.55 Телеканал "Дата". 13.15 Отдел "Х". 13.45 Особая папка. 14.10, 1.30 Петровка, 38. 14.30, 20.50 Деловая Москва. 15.15 "ИНСПЕКТОР ДЕРРИК". Серил. 16.20 Путь к себе. с Татьяной Митковой 21:40 «СЕК В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ» Серил. 24:30 «СТРАНА И МИР». 1:10 «ДОКТОР» Серил. 24:20 Москва. Хроника нового времени. 2:40 Окончание трансляции 2.45 Серебряный диск. 1.05 «ОХОТА НА ЛЮДЕЙ». Детектив 24:20 Москва. Хроника нового времени. 2:45 Серебряный диск. 2.05 «ОХОТА НА ЛЮДЕЙ». Детектив 2:55 «Синий троллейбус». 5.00, 8.00 «Завтрак». 6.00 Мультфильм «Фантагма». 6.25, 11.05 Мультфильм: «Черепахи-ниндзя». 6.50, 11.30 Мультфильм: «Сейлормуи». 7.05 Мультфильм: «Золотые колокольчики». 7.30 Баче здоровье. 7.40 ТВ-клуб. 9.05 «ФРАНЦУЗСКОЕ ПЛАТЬЕ». Комедия. 11.50 Мультфильм: «Рамплитиштин». 12.15 «Наши песни». 12.30 ТВ-клуб. 8.15, 8.00, 4.45 - «МАЙАМИ СЭНДС». Серил. 18.00 Служба Личных Новостей. 15.00 «ЖЕНСКИЕ ШАЛОС-ТИ». Комедия. 15.00 «ПЕРВАЯ ВОЛНА». Серил. 16.00, 21.55 «Окна». Ток-шоу. 17.00, 22.55 «Бремя денег». 18.30, 21.25 Москва: инструкция по применению. 19.00 «Окна с Дмитрием Нагиевым». Ток-шоу. 20.00 ТНТ-комедия. «ТАЛИСМАН». СССР, 1983 г. 23.55 «Империя страсти». 7.00, 15.30, 22.30 «24». Информационная программа. 7.30, 18.20 «БИТЛБОРГИ». Телесерия. 7.55, 17.55 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС. ИЛИ МОГУЧЕ РЕЙНДЖЕРС». Телесерил. 8.20, 17.25 «Джим Баттон». Мультфильм. 8.50, 17.00 «Новый экшмен». Мультфильм. 9.15 «Большие деньги».

ПАЙШАНБА 24

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Ўзбекистон телеканаллари. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газетлар шарҳи. "Болалар сайраси": 9.00 1. "Югураимиз-чопамиз". 2. "Шоирлар-болаларга". 18.10 "Сихат-саломатлик". 19.30 "Ҳинд оҳанглари". 19.00 Бир жуфт қўшиқ. 19.10 "Истымоли". 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 Оқим артаклари. 20.15 "Ўзюма-юма". 20.30 "Ахборот". 21.05 Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг сессияси олдидан. "Парламент вақти". 21.25 ТВ клип. 21.35 "Ўзбекистон" каналда или маротаба: "Камила". Телесерил. 22.05 "Саҳна ҳаёти". 22.30 "Келин-куёв". Телешоу. 23.25 "Ахборот-дайтжест". 23.45-23.50 Ватан тисмонлари.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Курсатувлар тартиби. 17.20 ТВда серил. "Муҳаббат риятаси". 17.55, 19.10, 22.00 "Экспресс" телегазетаси. 18.15 "Болажонлар экранлари". 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 "Пойтахт". Ахборот дастури. 18.50 "Биз ва болалар". 19.30 "Ҳива гилами". Телевизион фильм. 20.40 "Камолот фасли". 20.25 ТВда серил. "Мафтунок аёл". 21.30 "Ҳимн йўлдоши". 22.45 Кинигоҳ. "Ой нури агентлиги". 17-18-сериялар. 00.25-00.30 Хайри тун, шаҳрим! 4. "ХалҚаро" телеканал. Биринчи канал. 6.30-8.00 16.20 Курсатувлар тартиби. 16.35 "Вести". 16.40 "Мультмоша". 16.55 "СФ тақдим этади: "Ёввойи хайвонлар" туркумидан. 17.15 "Евроюс" янгиликлари. 17.25 "Ажойиб инсонлар ҳаёти". Ю. Яковлев. 18.00 "Ишонч ва муҳаббат замин". Серил. 19.00 "Кулгу хонаси". 19.45 "Муз зона". 20.00 "Время". 20.40 "Узга ҳаёт". Серил. 21.45 "Бизнес рево". 21.50 "Ишбилармон кишилар". 22.10 "Юқори технологиялар олами". 22.20 "Соқкер клуб". 22.40 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида). 22.50 Кинематограф. "Қаҳрамон". Бадий фильм. 00.05 "Аллоғия". 1.05 "Тунингиз осуда бўлсин!" 9.00 - Дастурингиз очилиши 9.05 - "Теле-хамкор", фойдала газета 9.30 - Детский час 10.15 - "Пауэр Рейнджерс, или могучие рейнджеры", серил

ТРП

4:00, 4:30, 5:00, 5:30, 6:00, 6:30, 9:00, 12:00, 15:00, 18:00, 3:00 ВЕСТИ. 4:15, 4:45, 5:15, 5:45, 6:15, 11:45, 16:20, 18:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 6:45 «Смотрящий вниз». Серил. 7:50 "Тайга". Серил. 8:45, 15:20, 17:50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ. 9:20 "Короткое замыкание". Ток-шоу 10:20 "Лодка любви". Теле-серия. 11:15, 14:45 "Экспертиза". 11:30 "Вся Россия". 12:20 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13:10 "Трое против всех". 2. Серил. 14:15 "Агентство одних сердец". 15:20, 24:25 "Дорожный патруль". 16:50 "Комиссар Рекс". Теле-серия. 18:50 "Спокойной ночи, малыши!". 21:30 Ток-шоу "ВЕСТИ-СПОРТ". 21:40 "Арабат" Комедия 23:55 "Симпангиз". 24:40 "Твин Пикс" Серил. 1:35 "Агентство одних сердец". 2:00, 3:15 "Евроюс". 5:00 УТРО 7:55 «СКОРАЯ ПОМОЩЬ-8» Серил. 9:00 «СЕГОДНЯ УТРОМ». 9:15 Погода на завтра 9:20 «ВНИМАНИЕ: РОДСТВЕННИКИ». 10:00, 11:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00, 18:00 «СЕГОДНЯ». 10:05 «РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ». 10:35 «ВЫ БУДЕТЕ СМЕЯТЬСЯ». Х.ф. 11:05 «ОДИН ШАНС ИЗ ТЫ СЯИ». Х.ф. 12:40 КРИМИНАЛ. 13:25 ПУТЕШЕСТВИЯ НАТУРАЛИСТА. 13:35 «ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО». Детектив. 14:35 «ЛЕКАРСТВО ОТ ДЕПРЕССИИ». Ток-шоу

ТРП

13.00 Дневник экспедиции в реальном времени. 13.30 «ВИНО ЛЮБИ». Теленовелла. 14.25 «Народ против». Теленира. 14.55 «АГЕНСТВО». Комедия. 15.50 «НА УГЛУ, У ПАТРИАРШИХ-2». Теле-серил. 18.45 «ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА». Комедия. 20.55 «Симпсоны». Мультфильм. 21.00 «ГРАНИЦА ТАЕЖНОЙ РОМАН». Теле-серил. 23.05 «ЛОБТОПРЯС» Комедия. 1.45 «Проект «Отражение»: «Возвращение в «Норд-Д». Д.ф. 2.50 «УЗИК ПЕНДС» Х.ф. 4.45 «МАУГИ». Х.ф. 5.25 «КЕТИЛИН - ПРОСТО РЕБЕНОК». Х.ф. 5.25 «Лесные путешественники». Мультфильм. 5.30 «Приключения Вуди и его друзей». Мультфильм. 6.15, 8.00 «Африка». Тележурнал. 6.30, 16.00 Комедия «ДРУЗЬЯ». 7.00, 19.00 «ЗАЧАРОВАННЫЕ». Х.ф. 8.15 «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ». Х.ф. 9.15 «Парасолька на охоте». Мультфильм. 9.30 Кино «КЛУБ ШПИОНОВ». 11.30, 17.00 «Девичьи слезы». Ток-шоу. 12.30 Комедия «МАСТЕР НА ВСЕ РУКИ». 13.00 «Лесные путешественники». Мультфильм. 13.30 «Озорные анимашки». Мультфильм. 14.00 «Батмен». Мультфильм. 14.30 «Люди икс. Эволюция». Мультфильм. 15.00 «ЛУЩИЕ». Х.ф. 16.30 Комедия-НОВАЯ СЕМЕЙКА АДАМДС. 18.00 Осторожно, модерн-2. 18.30 Комедия «Альф». 19.00 Кино «БАМ ПИДСМО». 23.30 Детали. 23.00 «ЗАКОН И ПОРЯДОК. ПРЕСТУПНОЕ НАМЕРЕНИЕ». Х.ф. 23.55 Комедия «ЖУРНАЛ МС». 2.30 «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ». Х.ф. 1.05 «Машины времени». «Швейные машинки». Х.ф.

ЯКШАНБА 27

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

«Ўзбекистон» телеканали.
1. 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35 «Камалат». Болалар учун кинодастур.
9.35 «Ғаройибот»
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан»
11.00 «Она мекри»
11.20 «Рақибингиз гроссмейстер»
11.30, 15.55 ТВ аниос.
11.35 «Интеллектуал ринг». Телеуйин.
12.15 **ТВ 1** кинотеатри: «Сабрина». Бадий фильм.
14.15 «Кўча замин охиirlари»
14.35 «Кувнок стартлар». ТелемуСОбака.
15.05 «Гал чикди». Телешоу.
16.00 Футбол буйича Ўзбекистон чемпионати «Машаал» - «Насад».
«Болалар сайёраси»:
17.10 1. «Улғайиш погоналари»
2. «Олтин тож». Телевизион уйин.
18.10 «Талабалик йилларим»
18.30 Бир ҳуфт қўшқ.
18.40 «Калб гавҳари»
19.00 «Жиз-биз». Ҳажайи хангома.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Тахлилнома» (рус тилида)
20.05 «Баҳор таровати». Кинокомпозиция.
20.30 «Тахлилнома»
21.15 «Қўшигимиз Сизга армуғон»
21.35 «Пойдевор» фильми намойишидан сўнг.
«Яқшанба кинозал»:
22.00 «Ўзбекистон» каналда илк маротаба: «Кўча совурилган пул». Бадий фильм.
23.25-23.30 Ватан тимсоллари.

20.30 «Жаҳон географияси»
21.00 «Мисли гавҳар»
21.35 «Саодат калити»
21.55 Кинонгоҳ. «Армонли муҳаббат»
23.35-23.40 Хайрли тун, шаҳрим!

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ
«ХалКаро» телеканал.
9.05 Курсатулар тартиби.
9.10 Д. Кривоносов «Йулда ёзилмаган қадлари»
9.30 «Хамма уйдалигида»
УЭТВ - И
10.15 «Покахонтас». Мультфильм.
10.40 «Кувнок инглиз тили»
10.50 «Кайфият». Информацион дам олиш дастури.
12.20 «Фан тайми»
12.30 «Экран зайнати ва киймати»
12.55 «Парле ву франсе?»
13.20 «Хусусийлаштириш: кадам-бакадам»
13.40 «Инглиз тили Сиз учун»
FCN «Ўзбекистон англоликлари» (инглиз тилида)
14.15-15.35 «Дустлик»
видеоанали: «Дидар», «Айдинлар»
«Ватан сурури» - «Корея тилида»
17.00 Курсатулар тартиби.
17.05 «Бинафша»
17.30 «Уз-уаига режиссёр»
18.15 Е. Шифрин бенефис. 2003 йил.
21.50 Янгиликлар.
22.00 Бокс. Энг кучлилар жанги Марко Антонио Баррера - Кевин Келли.
22.30 «Дунёга назар»
22.45 «Тенгдошлар»
23.15 «Кинопрофи»
23.35 «Тахлилнома» (рус тилида)
00.10 «Тунингиз осуда бўлсин!»

17.10 Чемпион сирлари.
13.30 ТВ-аниос.
13.35 «Чарпалак». Телевизион бадий фильм 9-кисм.
14.20 Синдром.
14.50 «Соҳил бўйлаб чопаётган олапар». Видеофильм 2-кисм.
15.30 Кишлоқдаги тенгдошчилик.
16.30 Лабиринт.
16.55 Курсатулар дастури.
18.05 Мехро кўзда.
18.45 Олтин мерос.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр»-news.
19.20 ТВ-аниос.
19.25 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Илком Иброхимов куйлайди.
19.50, 20.40, 22.30 Эълонлар.
19.55 «Чарпалак». Телевизион бадий фильм 10-кисм.
20.45 Ватан ҳақида қўшқ.
20.50 «Заковат» интеллектуал уйини.
21.45 Олтин мерос.
22.00 «Давр» ҳафта ичида.
22.35 ТВ-аниос.
22.40 Кўча охиirlари.
22.50 «Шамолларда қолган хисларим». Бадий фильм 2-кисм.
0.45-0.50 Хайрли тун!

Семейное кино:
«Эмос и Эндри», комедия
13.40 - Час Дискавери
13.40 - Дневной кинозал:
«В ловушке», боевик
16.10 - «Развлекательная программа»
16.40 - Музыкальная программа
17.00 - Телеигра
17.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета
18.10 - Киновечер на «30-м»:
«Живой товар», боевик
19.45 - «Ошикона», мусийк дастури
20.00 - «Агенство», юмористический сериал
20.30 - «Клип-совета», телебратернома
20.45 - «Теле-хамкор»
22.00 «Фан тайми»
21.05 - «Средиземное море», сериал
22.00 - Воскресный кино-вечер на «30-м»:
«Небесный огонь», триллер
23.40 - Спортивное обозрение
00.00 - Программа передач

Детское утро.
«ГОЛУБОЕ ДЕРЕВО»
6.45, 7.05 «УХОДЯ-УХОДИ»
Мелодрама
7.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 16.00, 18.00 «СЕГОДНЯ»
8.20 Лотерея «ШАР УДАЧИ»
8.50 ВКУСНЫЕ ИСТОРИИ
9.05 «ЛЮБОВЬ ВДОВОЦА»
Сериал
10.05 - «РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ»
10.40 «ВЫ БУДЕТЕ СМЕЯТЬСЯ!»
11.05 «ВЛИЯНИЕ»
12.05 «ПОКРОВСКИЕ ВОРОТА»
Комедия
14.50 ВКУСНЫЕ ИСТОРИИ
15.15 Играем в «Кен»
15.20 «МОРСКОЙ МАМОНТ»
15.45 «ПРОИСХОЖДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА». Ток-шоу
17.00 «НОВЕЙШАЯ ИСТОРИЯ»
18.35 «СЫЩИКИ-2», Детектив
19.40 «ЛЬБИМАЯ ДОЛЯ»
Боевик
21.00 «ОСОБА ОПАСНЫЙ ПРЕСУПНИК»
Боевик
23.50 «КЛАН СОПРАНО»
Сериал
24.50 «ЖУРНАЛ ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ»

«Русское лото»
7.05 «ТВ Бинго шоу»
7.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ
8.15 «Утренний разговор»
8.50 «Городок»
9.20 «Мои голубые небеса»
Кино
11.10 «Парламентский час»
12.00, 3.00 ВЕСТИ
12.20 Поздравление
12.25 «Вокруг света»
13.20 «Диалог о животных»
17.50 «В «Городке»»
14.25 «Комната смеха»
15.20 Мелодрама «Сабрина»
18.50 «В «Городке»»
17.50 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
19.10 «Специальный корреспондент»
19.35 Драма «Переговоры»
22.20 «Женская собственность»
Х.ф.
24.20 «Горячая десятка»
1.15 «Семь дней»
Х.ф.
2.05, 3.15 «Евроньюс»

6.20 «Русское лото»
7.05 «ТВ Бинго шоу»
7.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ
8.15 «Утренний разговор»
8.50 «Городок»
9.20 «Мои голубые небеса»
Кино
11.10 «Парламентский час»
12.00, 3.00 ВЕСТИ
12.20 Поздравление
12.25 «Вокруг света»
13.20 «Диалог о животных»
17.50 «В «Городке»»
14.25 «Комната смеха»
15.20 Мелодрама «Сабрина»
18.50 «В «Городке»»
17.50 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
19.10 «Специальный корреспондент»
19.35 Драма «Переговоры»
22.20 «Женская собственность»
Х.ф.
24.20 «Горячая десятка»
1.15 «Семь дней»
Х.ф.
2.05, 3.15 «Евроньюс»

«Жизнь в слове»
8.00 Мультсериал «Рекс»
8.30 Мультсериал «Мистер Бам!»
9.00 Мультсериал «Ураганчики»
9.30 Мультсериал «Мэри Кей и Эшли - супергеранты»
10.00, 19.00 Мультсериал «Капитан Симам и космические обезьяны»
10.30 Мультсериал «Эволюция»
11.00 «ЛЮБОВНЫЕ ИСТОРИИ ЛЕДИ ГАМИЛЬТОН»
Х.ф.
13.00 Окно в мир.
13.30 Телеесериал «ОСТРОВ ФАТАЗИЙ»
Х.ф.
14.30 «ЛЮБОВНЫЙ НАПИТОК»
Х.ф.
16.30 «ЧИСТИЛЬЩИК»
США, Х.ф.
18.30 «ИСТОРИИ О ПРИВИДЕНИЯХ»
Х.ф.
19.30, 24.00 Телеесериал «МЭДИСОН»
20.00 «МАЛЕНЬКИЙ КУПАЛЬЩИК»
Х.ф.
22.00 «ТЕЛО»
Х.ф.
24.30 «ОБИТЕЛИ СТРАХА»
Х.ф.
2.20 Полезное телевидение.

8.25 «Отчего, почему?»
9.30 АБВГДейка.
10.00 Мультпарад. «Шоу Рена и Стимина», «Палка-выручалка»
10.45 «Полетая почта»
11.15 Наш сад.
11.40 Лакомый кусочек.
12.00 Московская неделя
12.30 Звезда австралий.
12.45 «ЧЕЛОВЕК РОДИЛСЯ»
Х.ф.
14.20 Поздравление Патриарха
14.25 Сергей Варчук в программе «Приглашает Борис Ноткин»
15.00 События. Время московское.

«Алфавит». Телеигра.
15.55 Вст о здоровье в программе «21 й кабинет»
16.25 «Удивительный мир животных». Телеесериал
17.00 Пасхальная Вечеря в Храме Христа Спасителя.
18.30 Мультпарад. «Ежик в тумане», «Ну, погоди!»
19.05 «ЯНТАРНЫЕ КРЫЛЬЯ»
Х.ф.
21.00 «Момент истины»
21.55 Прогноз погоды.
22.00 Чемпионат мира по хоккею.
24.35 Чемпионат мира по шоссейно-кольцевым мотогонкам.
1.30 Moda non-stop.
2.00 Серебряный диск.

10.00 «Питер Пен». Мультфильм
10.25 «Хитклиф». Мультфильм
10.50 «Симпсоны». Мультфильм
11.45 «БЕЖ, ИЛИ ОБЫКНОВЕННОЕ РОЖДЕСТВО». Телеесериал.
12.20 Все для тебя.
12.55, 22.00 «ТАЙНЫЙ ЗНАК». Телеесериал.
14.10 Военная тайна.
14.50 Лотерея «АвтоВАЗ»
15.05 «День ЛЮБВИ». Боевик
17.05 «Очевидец»
17.35 Мировые розыгрыши.
18.05 «ВТОРОЕ ДЫХАНИЕ». Комедия
18.35 «Жизнь с Луи». Мультфильм
19.00 «СКАЛОПАЗ»
Боевик
23.10 «ПЛАДИАТОР»
Боевик
1.25 Все о жизни.
1.50 «ТАНЕЦ АНГЕЛА»
Комедия
3.55 Ночной музыкальный канал.

10.00 «Питер Пен». Мультфильм
10.25 «Хитклиф». Мультфильм
10.50 «Симпсоны». Мультфильм
11.45 «БЕЖ, ИЛИ ОБЫКНОВЕННОЕ РОЖДЕСТВО». Телеесериал.
12.20 Все для тебя.
12.55, 22.00 «ТАЙНЫЙ ЗНАК». Телеесериал.
14.10 Военная тайна.
14.50 Лотерея «АвтоВАЗ»
15.05 «День ЛЮБВИ». Боевик
17.05 «Очевидец»
17.35 Мировые розыгрыши.
18.05 «ВТОРОЕ ДЫХАНИЕ». Комедия
18.35 «Жизнь с Луи». Мультфильм
19.00 «СКАЛОПАЗ»
Боевик
23.10 «ПЛАДИАТОР»
Боевик
1.25 Все о жизни.
1.50 «ТАНЕЦ АНГЕЛА»
Комедия
3.55 Ночной музыкальный канал.

УМРИМ ОКДИ ДАРЁ МИСОЛИ
Бу йўлларда тентирар юрак,
Хаёлимни ўйнайди хазон.
Болалигим эртақларини,
Сен қайларга яширдиг, осмон.

Умрим окди дарё мисоли,
Сирли кунлар кўрсатди жамол.
Илк муҳаббат қийноқларини,
Сен қайларга яширдиг, шамол.

Дарахт бўлиб яшилланди қалб,
Яшилланди ҳар бир гиёҳ, тош.
Менинг ишққа тўла қалбимни,
Сен ўғирлаб кетдингми, куёш?

Мени ойга элтар йўлларга бошланг,
Бошланг ойга борар йўлларга.
Наззора этинг бу жонимни -
Шабнамларда қолган гулларга.

Мени ёрга элтар йўлларга бошланг,
Кўзим қаросидан тошганда гамлар.
Рухим тилкаланган осмон остида,
Сизга интиламан бугун одамлар.

Мени тонга элтар йўлларга бошланг,
Тунинг қийноқлари ёқанда жонни.
Бир лаҳза бошимга кўтариб яшай,
Соғинчим деб оппоқ осмонни.
Мени ойга элтар йўлларга бошланг,

Сиз жимсиз...
Минг битта кечадан сўйладим эртақ,
Сукунат бизларни қўлмақда эрмак,
Исмингизни айтиб турса-да юрак.
Сиз жимсиз...

Кўзларимда оқар ишқнинг суврати,
Конимда Лайлонинг гўзал хайрати,
Гулнинг япроғида ошиқлар байти.
Сиз жимсиз...

Ёмғирлар томчилай бошлади куйин,
Япроқлар дарахтта сўйлайди ўйин,
Табиат бошлади томоша тўйин.
Сиз жимсиз...

Дилим достонини сўйладим узок,
Дилим армонини куйладим узок,
Севги ҳижронини ўйладим узок,
Сиз жимсиз...

Не бўлди билмадим, этдимми хато,
Қайдадир бўзлайди аламли наво.
Кўрқаман бу ишқдан бўлмайин жудо.
Сиз жимсиз...

Кўнглингиз бир дарё биламан,
Етолмайман қирғоқларига.
Мен қандайин жавоб толайин,
Кўзларингиз сўроқларига.
Кошқийди бир шамол бўлласам,
Олиб кетар эдим бошимни.
Япроқларга бекиниб олиб,
Кўрсатмасдан кўзим ёшини.
Тотиб кўрдим ишқ азобини,
Юрагимни эзди бу хижрон.
Қайгу ва бахт оралиғида
Йўл тополмай кезаман ҳамон.
Кўнглингиз бир дарё, биламан,
Етолмадим ирмоқларига.
Кошқийди бир тош бўлиб маёус,
Бошим қўйсам қирғоқларига.
Кўнглингиз бир дарё, биламан.

ШЕЪРИЯТ ДАФТАРИДАН.

Оёгингни кучиб йиғлагим келди.
Иқбол МИРЗО

Ҳасад косасида симирдингми бол,
Ҳиёнат тигида қорайди хилол.
Кўнгилини супураб ялмоғиз шамол,
Дилимни агёрдай тигладинг, эй дўст,
Қадримни кучоқлаб йиғладим, эй дўст.

Жонимни огритди ҳиёнат изи,
Наҳот қуриб борар меҳр илдизи?
Қайдадир ўчмоқда соғинч юлдузи,
Дилимни агёрдай тигладинг, эй дўст,
Қадримни кучоқлаб йиғладим, эй дўст.

Бўм-бўш юрак билан тунларни кездим,
Топталган ишончининг ноласин сездим.
Ширин ёлғонларнинг болидан бездим,
Дилимни агёрдай тигладинг, эй дўст,
Қадримни кучоқлаб йиғладим, эй дўст.

Дунё, садоқатинг қайда қолди, айт,
Томирларим ичра сизиб борар дард.
Ишонгин, қоплади ювиб бўлмас гард,
Дилимни агёрдай тигладинг, эй дўст,
Қадримни кучоқлаб йиғладим, эй дўст.

Ҳалима ЖУМАНИЕЗОВА
Тошкент шаҳри

БЕГИМ, ЮРИНГ, КЕТАЙЛИК
«Ўтган кунлар»
фильмини кўриб...
Бегим, сизни суйман,
Кундошимга қуяман.
Қўлингизга мен ўзим,
Ўзим сувлар қуяман.
Маргилонни нетайлик?
Шоу бахридан ўтайлик.
Кумушлари йўқ жойга,
Бегим, юринг, кетайлик...
Сиз Кумушга етдингиз,
Мени ёт деб ўтдингиз.
Дарё бўйи от миниб,
Кумуш билан кетдингиз.
Кечдим шому шаҳардан,
Гўзал кенту шаҳардан.
Бегим, беринг менга ҳам,
Кумуш ичган заҳардан!

БУҒДОЙ ПИШИГИГА ЕТМАГАНЛАР
«Энам айтган қўшиқлар»
туркумидан
Энам урушдан аввалги очарчилик
йилларида бир қишлоқдош аёлни,
бешта қизи ва бир ўгли бугдой пи-
шигига етмай очликдан кунжара
нон еб, шишиб ўлгани ва онасини
нола қилиб йиғлаганигини айтиб
берган эди. Мен энамдан яшириб,
айтган сўзларини қоғозга йиғлаб
туширдим.
Дунё - бағри тошгинам-а,
Менинг кўзу, кошгинам-а.
Бешта қизим - беш онам-а,
Сигмади-я пешонам-а.
Беролмасман дош, болам-а,
Кўзларимда ёш, болам-а.
Бешта қизим, беш болам-а,
Эссиз ўғлим, эш болам-а.
Ер кўтарди фигонни-ё,
Оти ўчсин замонни-ё.
Эгам ўзи асрасин-а,
Бир яхши, бир ёмонни-ё.
Сойда тошқин сел йиғлади,
Булутлару, ел йиғлади.
Онаизор нола сига,
Эр йиғлади, эл йиғлади.
Гулуру ДОНИЁРОВА
Сирдарё вилояти

БАХТ НИМА ЎЗИ, ОНАЖОН!

Элас-элас эсламан. Онамнинг боши касалдан чикмасди. Кечалари чуқур-чуқур хўрсиниб, сассиз йиғлаб чиқардилар. Кўзларидан ёш оқмаса-да, ич-этларини қандайдир, даҳшатли ғам кемираётгани юз-кўзларидан шундоққина намоён бўлиб турарди. Ушанди онамни нима қўйганлигини энди энди тушуниб етаяпман.

Кўп ўтмай ўша дард мени онамдан жудо этди. Мен учун ҳаёт бутунлай ўзининг жилвакорлигини йўқотган эди гўё.

Бир оз ўтиб турмушга чикдим ва бахтимни тоғдими деб ўйлагандим. Афсуски, турмуш ўртоғим билан 8 йилгина бирга яшадик. Акрашишимизга сабаб, орамизда фарзанд бўлмади. Лекин баъзиларнинг 10 йилдан, баъзан 15 йилдан кейин ҳам фарзанд қўришганини эшитганман. Бирок, биз фарзандли бўлганимизда ҳам бахтли бўлишимизга қўзим етмай қоларди гоҳида. 8 йиллик умрим ғам ва андуҳ дарёсида оворагарчиллик билан ўтди. Қайнонамни ёмон демайман-у, лекин турмуш ўртоғим...

Ич-ичимдан унинг хиёнатларини аввал-бобданоқ сезиб юрардим. Аммо додимни кимга ҳам айтишни мумкин эди. Ким ҳам мени тинглади.

Чақалоқнинг ингалишига қулоқ тутганини, унинг жажжи юзчаларидан ўпиб, бағримга босганини орзу қилардим. Кейинчалик амин бўлдимки,

буларнинг бари оддийгина сароб экан. Орзу-умидларим кун сайин мендан узоқлашиб борарди. Мен бахтимни топа олмадим.

Бир кун ишдан қайтаётган эдим, такси тўхтади, олд ўриндиққа ўтирдим. Ёзининг иссиқ ҳавоси эмасми, пешонамда тер томчилари пайдо бўла бошлади. Уларни артиб ташлаш учун ойнага қарадим. Орқа ўриндиқда таниш кўзлар... Ҳа бу турмуш ўртоғимнинг хиёнаткор кўзлари эди. Ёнида иккита беҳаёлларча кийиниб олган кизлар. Эримнинг кўзлари бежо. Мастлик уни шу даражага келтириб қўйганки, ҳатто мени ҳам танимайди. Унга тикилиб қолганимни кўрган кизлар мендан: "Бу киши ақангизми?", деб сўраб қолишди. Кейин маълум бўлишича, турмуш ўртоғим уларга ҳали уйлانмаганман, деган экан.

Мен қариндош-уруғларим, танишларим юз хотири учун унинг ошқора хиёнатларига, ичиб келиб, уриб-сўқишларига 8 йил чидадим. Онамнинг турмуши бузилганди. Такдирнинг бу савдоси меннинг бошимда ҳам нарх уришидан кўрқдим.

Ҳаддан ошиб кетса, йиғлай-йиғлай бувимникига келардим. Сал совуғач қайнонам келиб олиб кетарди. Хўжайиним эса қайнонамнинг олдидан мендан уз сўраса-да, ба-рибир эски қилигини қилиб юраверарди. Лекин тоқатнинг ҳам чегараси бор экан. Охири бўлмади. Биз ажрашдик.

Хозирда бувимникида (ойимнинг ойиси) яшаяпман. Баъзан сиқилсам амакиларимни кўргани бориб тураман, улар мени яхши қўриб олишади, лекин дадам...

Дадажон, дейман ҳаёлан, нега юракларингиз бунча тош. Нега мен, эзилган бир мушфик қизингизнинг тилак-илтижолари сингизинг музлаган қалбингизни эрита олмайди. Нега, нега мендан бир оғизгина ширин сўзингизни дариг тутасиз?

Бир кун амакимникига боргандим, бир маҳал эшик очилиб, дадам кириб келди. Мени кўриб қўриб олишганини сездим. Кейин салом аликсиз яна қайтиб чиқиб кетдилар. Ўтай онамнинг мени хушамаслигини ўғайликча йўйсам, мен отамга ҳам бегона эканман.

Дадажон, гарчи онамнинг қотили сиз эсангизда, ҳаёт йўлида ўз бахтини топа олмаётган бир зуриётингиздан меҳрингизни аяманг. Мен сизни кечираман. Онам ҳам кечира олардилар.

Ўзи аслида қайнота ва куёвнинг тупроғи бир ердан олинади, деганлари рост гап экан. Сиз онамга хиёнат қилдингиз, иккинчигиз менга.

Она, онажон, нечун мени ташлаб кетдингиз? Ҳозир сизга шунчалар муштоқманки,

ҚИССАДАН ҲИССА

Она, онажон, нечун мени ташлаб кетдингиз? Ҳозир сизга шунчалар муштоқманки, ё н и м д а бўлишингиз учун нарса қилишга ҳам тайёрман. Сарғайган суратингизга боқиб, узоқ-узоқ йиғлайман. Нега, нима учун бахтсизман. Бахт нима ўзи, онажон! "Ойнинг ўн беши қоронғу бўлса, ўн беши ёруғ бўлади", дейишди. Мен ёруғ қунаримни келишини жуда-жуда орзу қиламан.

ОЗОДА ҶБИ ОЛВЧИ
ИНОМЖОН АБДИЕВ

Қишлоғимизнинг қоқ ўртасидаги хашаматли уйга ҳаммамнинг ҳаваси келади. Айниқса, қишлоғимизга биринчи марта келганлар учун бу уй худди жаннатнинг ўзгинасига ўхшайди. Лекин мени бу уй ҳам унинг гўзаллиги ҳам қизиқтирмаган, ҳавас ҳам қилмаганман. Аксинча, уй соҳибларига жуда ачинганман. Уйнинг қурилганига анча бўлган. Биз

ди. Шўрлик бир кун яна ҳамма болалари шу уйга ҳам бўлишни жуда-жуда орзу қиларди. Аммо у болалари бу уйни жуда ёмон қўришларини билмасди. Чунки бу уйнинг қурилиши уларнинг болалиғига, беғубор дамларига зомин бўлганди. Шу уйга қурилиш ашёлари сотиб олиниши учун очинтқин, кийимлари бир аҳволда

КАТТА ХОНАЛОН МУСИБАТИ

унда ҳали бола эдик. Ўша уйдаги кизлардан бири меннинг синфдошим эди. Аммо, у доимо жуда ҳорғин, юпунгина кийиниб юрарди. Уни жуда яхши кўрардим. Ва қалбимда ачинши туйғуси ҳам шу туйғайли пайдо бўлган бўлса ажабмас.

Илгари унинг ўрнида чоққина уй бўлиб, атрофда сермева боғлар бўларди, айниқса, ҳеч қандай йўқ анвои навли узумлар ишқомлардан осилиб турган пайтларда жуда хавас қилиб ўтардик ёнидан. Янги йил байрами арафасида шу ҳовлининг ўртасидаги қўш арча ясалганда бу ҳовли худди эртақлардаги уйдек бизни сеҳрларди. Уй соҳибларининг 8 нафар фарзандлари бўлиб, уй эгалари меҳнатқаш, қўли гул кишилар эди. Эри моҳир пайвандчи уста бўлса,

хотини чеваарлик ҳам қиларди. Шундай қилиб уларнинг саккизинчи фарзанди тугилганидан кейин бу ерда янги уй қуриш учун харакат бошланди. Айнан, мана шу қурилиш бошланди-ю, уй эгаларининг ҳам, болаларининг ҳам оромий бўлди.

Бу яхши ният билан бошланган ишдан кўпчилик, айниқса бўйи қўзилиб қолган кизлар норози бўлишарди. Катталардан тўрт киз, кейингилари эса ўғил болалар эди. Уй соҳибчи эса:

- Худо хоҳласа, ҳар бир фарзандим учун биттадан хона, кенг ошхона ва каттақон зал қураман. Мазза қилиб, йираб, яшнаб яшаймиз, дея ният қиларди. Аммо, шу уйда йираб яшаш уларга насиб этмади. Чунки...

Ушанда уй қурилиши бошланганда болалар ертадан кечгача меҳнат қилишарди. Тонг саҳардан бошланган меҳнат норасидаларнинг тингасини қўриб юборар, баъзан эса отаси уларни мактабга ҳам юбормасди. Улар, яъни кизлар ҳам, болалар ҳам кун қизигида гишт қўйишар, тупроқ ташишар, оғир устунларни томларга чиқаришда оталарига ёрдамлашарди. Табиийки қурилишга пул зарур. Зарур маблағ ҳам бўлгани учун болалар эски-туски кийимларда, очин-тўқин мактабга боришарди. Шунга қарамай улар мактабда аъло ўқишарди. Улар бу уйда яшашдан кўра тезроқ катта бўлишни ва тезроқ қишлоқдан кетишни орзу қилишарди. Чиндан ҳам уй битай деганда эри билан барабар меҳнат қилиб эзилган хотини оғир дардга чалиниб қутилмаганда вафот этди. Кизлар эса мактабни битириши бирин-кетин институтларга ўқишга кириб кетишди. Кичиклари ҳам турли шаҳарларга ўқишга кетишди. Шундай қилиб уй қурилиши битиб, хоналар бўёқдан чиққанда бу хоналарда яшаш керак бўлган ўғил-қизларнинг олд турмушга чиқиб, ўзларининг уйлари ҳам эга бўлишганди. Энди бу шиман лекин қиммас хоналарда отаниннинг ўзи кўзларидаги мунг билан айлиниб юрарди. Ота ҳар бир фарзандига атаб қурилган хоналарга уларнинг катталаштирилган сувратларини осиб қўйди. Гоҳо улар билан ўзича сўхбатлашиб ҳам турар-

ди. Шўрлик бир кун яна ҳамма болалари шу уйга ҳам бўлишни жуда-жуда орзу қиларди. Аммо у болалари бу уйни жуда ёмон қўришларини билмасди. Чунки бу уйнинг қурилиши уларнинг болалиғига, беғубор дамларига зомин бўлганди. Шу уйга қурилиш ашёлари сотиб олиниши учун очинтқин, кийимлари бир аҳволда

юришганди. Бир сўз билан айтганда уларнинг болалиғи қўшни болаларга хавас қилиш ва армон билан ўтганди.

Ўзлари болалиқда эзилшганлари учунми улар фарзандларини ниҳоятда авайлашиб, кўнгиллари тусадан нарсаларини муҳайё қилишарди. Лекин ҳар гал қишлоққа йиғилиб келишганларида бизнинг хануз ўша ҳолатда турган кичик уйимизга киришиб, айвонимизда соатлаб ўтиришади. Ёшликларини эсలాшлади.

- Сизлар шу уйда мазза қилиб, болаликнинг гаштини сургансизлар. Биз эса... Агар шу қурилиш бўлмаганида, эҳтимол онам ҳам беамаҳал ўлмаган бўлармиди? Ҳар қанча хашаматли бўлмасин бу уйга биз интиладик, у ҳеч қачон бизни ўзига тортмайди. Аксинча, эсингизга тушса қалбимизда қандайдир нафрат туйғуси пайдо бўлади. Сизлар эса бу уйда ўйнаб кулиб, бахтли яшангансизлар... Биз кўчага чиқиб тенгдошларимиз билан ҳеч бўлмаса бир марта коптқ ўйнаш, бир мартагина байрамларга бориш орзусида яшанганимиз...

Ҳозир бу уйда кексайиб, мунқил-лабгина қолган қариянинг ёлғиз ўзи яшайди. Болалари аҳён-аҳён-да келиб туришса-да, у қадар кўп ўтиришмайди. Қилишадия отаси учун яшашга зарур нарсаларни ташлаб яна изларига қайтишарди. Фарзандларига аталган хоналар эса ўғил-қизларининг, ҳамда набираларининг сувратларини бағрига олганча мунгайиб қолаверарди. Чол эса хоналарга ҳар тонгда чиройли гуддастлар келтириб қўйверарди. Набираларга атаб мевалар эканеради. Набиралар эса мевалар чапар уриб гуллаганда ҳам, шарбатга тўлиб пишганда ҳам кела қолишарди. Одатда ҳар биримизни ўлгайиб ўзга уйнинг эгалари бўлганимизда ўзимиз ўсган ота уйимизга булган бир соғинч ўша ерга бошлаб бораверарди. Бу уйдаги фарзандлар эса соғинч риштасини кўнглиларидан айлқлақон узиб ташлаган. Улар ҳеч қачон бу уйга талпинмайдилар. Баъзан бир келиб қолишса ҳам кўз олдиларига эзилдиб гишт қўётган пайтлари, йиғлаётган болаликлариди келади. Чарқоқдан тинқаси қўриб ўтирган оналарнинг ҳорғин қиёфасини унута олишмайди.

Қиссадан ҳисса шу: Майли, ота уйимизнинг остонаси тиллодан бўлмасину шу ўсиб ўлғайган уйимизга тиллодан меҳримиз бўлсин. Ўзимиз кетса-да лошувоқли ҳовлисида, райхон ўсган ҳовлимизда ота-онамиз билан кечган бахтли болалигимизнинг топилмас лаҳзалари қолсин. Бу катта уй эса ўртоқларимнинг белалиғини қайтаро олмади. Бахт ҳам бера олмади. Зеро, бу туйғуларни биз бошқа ҳеч қандан топа ошмаймиз. Бу туйғулар фақат ўша... Тупроқлари, азиз ва қадрдон кўчалардаги хонадонимизда қолган. У эса йиллар ўтган сайин янада ўзга соғинч билан бизни ўзига қорлайверарди. Йиллар ўтса-да ҳамма нарсани қайтариш мумкин экану, аммо лаҳзаларни қайтариб бўлмас экан.

Басира САЙДАЛИЕВА

"Оила ва жамият"нинг деярли ҳар бир сониди Афифа Ҳасан қизи, Юнус Толипов ва бошқа кўплай юртдошларимизнинг мақолаларини ўқиб бормоқданман. Мен бу фикрларни ўқиб ўзим учун маънавий озуқа оламан. Шунинг учун улардан зарур пайтда мактуб орқали маънавий сўраб олиш учун, ўзаро бир-биримизга меҳр-қоқибат улашни мақсадида дўст, яъни мақсадаш тутинмоқчи эдим. Агар иложи бўлса, шу ниятимни рўёбга чиқаришда мендан хизматинг ва меҳр-муҳаббатинг, ёрдамингни аямасанг, севимли газетам "Оила ва жамият"! Сendan бир умрга миннатдор бўлиб яшар эдим.

Хўрматли Афифа Ҳасан қизи ва Юнус ака Толипов! Буларга, сизлар катта ҳаёт тажрибасига эга инсонсизлар. Шунинг учун мен сизлар билан қардошлиқ ришталарини боғламоқчи эдим. Агар тақдирим сизларга ёқса менга мактуб йўллайсиз деган ниятдаман. **Ҳуснбой ОТАЖОНОВ**

Хоразм вилояти
Хива тумани
Ўзбекистон ш.ш.
Бр.№7 Ин:741416

Мен асли тошкентликман. Иқтисод коллежининг 1-босқич талабасиман. Ёшим 17 да. Яна: "Бу қизни ҳеч қим менсимас экан. Хунук қиз бўлса керак", - деб ўйламаглар. Йўқ, ундай эмас. Ўзимга яраша чиройим бор. Ортимдан севги изҳор қилиб юрган болалар анчагина. Лекин, мен ўзимга ёр эмас, чинакам дўст топмоқчиман. Мен билан танишмоқчи бўлган тенгдошларим манзиларини тахририятдан олишлари мумкин.

Тошкент

Н. Кўнғирот тумани
Ажсинёз қишлоғи
Бердақ кўчаси 16 уй

Ёшим 19 да. Бухоро вилояти Пешку туманида яшайман. Ҳозирда савдо соҳасида ишлаяман. Қадрдон газетам, агарда сен орқали тенгдошларим билан дўстлашсам бошим осмонга етарди.

Шаҳноза БОЕВА
Бухоро вилояти
Пешку тумани,
Тинчлик кўчаси
29 уй инд 706411

Бу уй мен олис Қорақалпоқ юртидан мактуб йўллашимдан мақсад, тенгдош ишгит-қизлар билан дўст тутинмоқчиман шорат. Менинг исми Ақсуғул (Айқо) 1987 йил 27 октябрда тугилганман. Оилада 8 нафар фарзандимиз - олти нафар онам, битта акам бор. Мен энг кенжстай қизман. Ўзим Кўнғирот туманидаги 20-мактабнинг 10-«А» синфда ўқийман. Ақсуғул АЛЛАМБЕРГЕНОВА Қорақалпоғистон Республикаси

Биз самарқандлик Лазиза ва Мадиналар 17 ёшдамиз. Мактабда ўқиймиз. Мусиқа тинглашни, бадиий китоблар мутуола қилишни яхши кўрамыз. Шу билан бирга ҳар хил сканворд, бошқотирмалар ҳам ечиб турамыз. Шioriимизнинг номи "Иптилганга толе ёр". Инглиз тилида сўзлашшиша иштиқимиз билан. Кимни қизиқтирган бўлсак, қайси тилда бўлмасин (рус, тожик, ўзбек ва инглиз) мактуб йўллашларингизни сўраймиз.

Елғончи, иккюзлағачи, худбин инсонларни ёқтирмаймиз. Аммо, бизга самимий дўст бўлувчи тенгдошларимиз билан танишишни орзу қиламиз.

Лазиза ва Мадина СОДИҚОВА
Самарқанд шаҳри, Душанбе кўчаси, 12 уй, 4-проезд индекс: 703044

Бизни таништириб қўйишгач бир-биримизга маъқул бўлдик. Тез орада тўйимиз ҳам бўлиб ўтди. Орадан бир йил ўтмай фарзанд дунёга келди. Бирок чақалоқ чала, етти ярим ойлик туғилганлиги сабабли нобуд бўлди. Бунинг устига кизалоқ касал ва нимжон эди. Кучли қон кетиши оқибатида болани қорнимни ёриб олишганди. Шифокорлар яна бир йилдан кейин фарзандли бўлишим мумкинлигини айтиб овунтиришарди. Умид билан фарзанд кўрсангизу, куруқ қўл билан уйга қайтсангиз, қанчалар оғир бўларкан бу. Ноилоҳ эдим. Қайнонам, қайнотам, қайниопа-укаларим мени яхши кутиб олишди. Махалла шифокорлари эса: "6 ой сақланинг", - дея менга таблетка бериб кетишди. Мен 6 ой шу дорини истеъмол қилдим. Қайникум уйланиши боис биз бўлак бўлиб чиқиб кетдик. Орадан 3 йил ўтди қайнонамнинг маслаҳатлари билан табибларга қатнай бошладим. Қарерда фолбин, табиб бўлса албатта ўша томонга югуриб қолардим. Фойдаси бўлмади. Мен эса ажратиб юборишадди, деб тахликага туша бошладим. Биласизми, севган одамингдан айрилмоқчи ўйлаб яшайдан ҳам оғир йўқ экан. Хўжайинимни синамоқчи бўлдим. Кунларнинг бирида аям менга: "Шунча кутдик, бўлмади. Ўғлим тенглиларнинг 2-3 тадан боласи бор. Энди йўлни бўшатинг келин", - дедилар дедим. Хўжайинимнинг жаҳли чиқиб кетди. "Сиз билан мен яшайман", - деди. Мен тезда бунинг ёлғонлигини айтдим. Эрим эса: "Ҳайрон қолдим-а, онам бунақа демасдилар"

ку!", - деди. Кўнглим сал тинчигандек бўлди. Лекин барибир хавотир мени тарк этмади. Бир куни шу ҳақда келиндан сўрадим.

- Опам билан аям сиз ҳақингизда кўп гаплашади. Аям: "Келин ёмон эмас, ўғлим тақдирдан қўрсин", - дедилар, деди.

Шундан кейингина хавотирдан қутулдим. Кейин эса табиблардан чарчаб, шифокорларга қатнай бошладим. Ҳаммам гапи битта: "Тугасан!" Мен қабул қилган муолажаларни айтмайисизми? Улардан жуда безиб ҳам қолгандим. Хўжайиним одатдагидек мулоим. Эркалатганлари-эркалатган. Сизга боланинг нима кераги бор? Ўзингиз боласиз-ку, - дейди. Аввалига бола кўрмасан кўрмабман. Эрим учун суюкли бўлиб юрсам бўлди, деб ўйладим. Йиллар ўтган сари кўнглим чўка бошлади. Агар фарзандинг бўлмаса баъзи бировлар сендан чақалонини ҳам қизганар экан.

Бир куни меҳмонга, тўғривоғи чақалоқ кўрдига бордик. Чақалоқ 3 ойлик бўлганди. Салом-алиқдан сўнг мен ўзимни чақалоқ ётган уйга урдим. Шунда чақалоқнинг онаси: "Қирманг, қирманг, у ерга қирманг!" - дея чинқириб юборди. Турган еримда тош бўлиб қотдим. Меҳмондорчилик ҳам татимади. Уйга келгач ўқиниб-ўқиниб йўғладим.

Эрим: "Ўзи оёғим тортмагани-я, ўзингиз қўймадингиз-да", - дея хижолат бўлди. "Емонлик хаёлим"

да йўқ эди-ку. Чақалоғи кимга ўхшабди, отасигами, онасигами? Шунги кўрмоқчи эдим, холос! Бешикнинг ёлғинчилигини кўтариб болага қараш ҳам бахт эди мен учун. Унинг ҳам ўз гаши бор", - дея йўғладим. Эртаси куни ҳам, индинга ҳам йўғлаб юрдим. Бу овоз хали-хали кулгоғидан кетмасди. Эҳ, одамлар!.. Ушанда чақалоқнинг отасини бизни ёлғондан меҳмонга таклиф қилганини туш кўриб билибманми?

Шундан кейин асабим тез-тез бузиладиган, салга йўғлайдиган бўлиб қолдим.

Кайнонам: "Дўхтирлар ичингизни бир бало қилиб қўйишган бўлса керак. Бола олинган", - деб маслаҳат берди. Мен эса йўғлайвераман. Илоҳ қанча, яшаш керак. Худога шукри, эрим шунча вақт ўтган бўлса ҳам ҳеч нарса демади. Биламан, у кишига ҳам қийин. "Фарзандинг нечта бўлди?" - дея сўровчилар қанча. Бир куни: "Бугун севишганлар куни. Биз ҳам севишганимиз-ку", - деб бир кучоқ атиргул совға қилди. У олийжаноб инсон, баъзан у кишига раҳим келади. Балки, қайнона айтганларидек дўхтирлар ичинми бир бало қилиб қўйишганмикин? Эримга: "Бошқа қизга уйланинг, фарзанд кўринг. Сизнинг бахтли бўлганингизни кўрсам бўлди. Мен қайта турмуш қурмайман", - дейман. У киши эса: "Эрга тер-

майман эмиш, сизни ерда қолдиришармиди? Бошқага тегсам тугаман, деб ўйлаясизми?" - деб жаҳллари чиқади. Мен хафа бўлиб: "Нега менга бундай дейясиз?" - десам эрим: "Ха, қандай бўлар экан. Ўзингиз бошладингиз-ку. Нега бўлмас уйланинг, дейсиз", - дейди хафа бўлиб. Мен кейин индамайман. Эҳ! Ахир ҳамма нарсамиз етарли. Фақат фарзанд муаммоси куйдиради. Айтинг, нима қилай? Қандай яшай?

Тўғрисини айтсам яна нимжон касал бола туғишдан қўрқаман. Нима бўлади? Ортиқ таъналарга бардошим етармикин. Оҳ, бу ўринсиз таъналар мени шундоқ ҳам адо қилган ахир. Туғиб бўш қўл билан қайтган кунларнинг бирида бир қўшнимиз билан орамизда низо чиқиб қолди. Шунда қўшнимиз кап-катта эркак менга: "Емонлигингдан боланг шундай бўлди. Емонлигингдан тирноққа зорсан", - деб бақирди. Бу таънани юрагимдан чикариб ташлаганимга бироз вақт бўлди.

Эрим бир неча йиллардан бери: "Бола олайлик", - дейди. Мен эса кўнмайман. "Ўзим тугаман. Тўққанман-ку, ахир", - дейман. Мен билан бирга туққан аёлларнинг болалари мактабга боришади. Укачилик ҳам бўлишган. Мен эса...

Бола олсам яна кимдир шунга ҳам таъна қилса ёки болага сирни айтишса-чи? - деб ўйлаб қийналиб кетаман. Тахликада яшаш қанчалар оғирлигини билсангиз эди...

Айтинган азиярлар, мен қандай йўл тутаё? Қийналиб кетдим, ахир!

Маслаҳатларингизни интизорлик билан кутиб қолам.

БЕФАРЗАНД АЁЛНИНГ

ЎТИНЧИ

Бир куни менга: "Кўндингми болам, кимдан буюришини Худо билади. Мен хотинингни қизим, деб олгандим. Вадамга вафо қилганим учун Оллоҳ менга уни қиз қилиб берди. Хотининг меннинг қизим", - деб кўп дуолар қилдилар.

Мана онагинаннинг вафот этганларига ҳам 10 йилдан ортди. Ўзимиз ҳам келин туширдик. Келин эмас қиз олдик десам ҳам бўлаверарди. Ўз қизимизни турмушга бердик. Неваралар кўрдик. Насиб этса яна тўй қилиш арасидамиз. Сизга айтсам бизнинг оилада ҳам баъзан майда-чуйда гаплар бўлиб туради. Лекин мен ва хотиним, онам тутган йўлни тутамиз. Шу тўйфайли Худога шукр оиламиз тинч, катта жанжалларга ўрин йўқ.

Агар ўшанда онам қаттиқ туриб олманларига, катта бошларини кичик қилиб ялиниб бизларни ярашимизга қўмақлашмаганларига, бу кунлар қаёқда эди? Худо билсин ҳаётим қай томонга ўзгариб кетарди. Ҳозир болаларини ўйнатиб юрган ўғлим кимларни қўлида мўлтираб қоларди-ю, бу неваралар менга насиб бўлармиди. Жаҳл устида шундоқ хотинимдан ажраб қолардим. Оллоҳ раҳмат қилган бўлсин, онамдан бунга йўл қўймадилар. Ўша жаҳлдор, бойвучқа қайноналар онамлардан ўрناق олсалар яхши бўларди. Ўғилларини келинларига қарши гиж-гижаб, гап ўрганиб, ажратилга ҳаракат қилганча, озгина ислоҳ қилишса, олам гулистон. Балки, она-ноним айтганларидек, айнан шу савоиб ишлари учун охиратда уларга жаннат насиб этар. Келинларингизга қулдек эмас, балки наслнингизнинг давомчисидек, невараларингизнинг онаси деб қаранг. Уларни қиздек кўринг, бир кун келиб улар ҳам сизни онам дейди. Агар ёзганларимни ўқиб, бирон қайнона инсофга келса, мен қувонардим, Бу ҳаёт! Ҳаммамиз ҳам қариймиш. Бу дунёга ҳеч қим устун бўлмайди. Келин! Ёшлар ҳам, қарилар ҳам бир-биримиз билан мурооса қилиб, ҳурмат-иззатда яшайлик. Барча оилаларга бахт, тинчлик, тотувлик, барака тилайман. Оилавий ажралишлардан Худонинг ўзи сақлашни тилаб қолам. Сув бир лойқаланмай тинмайди, ахир.

Асли тошкентликман. Оилада тўнғич фарзандман. 1998 йил ота-онамнинг розилиги билан турмушга чиқдим. Ёшим эндигина 18 да эди. Оқ қўйлақни кийганимда хурсандчилигим ичимга сигмасди. Дунёда менга бахт бовида тенг келадигани йўқдек. Орузуимдаги инсон Д.га қараб қувонардим. Наҳот, менинг ҳам ўзимни оилам, меҳрибон қайнота-қайнонам, ширинсўз яқинларим бўлади? Наҳот, мен ҳам дунёдаги энг бахтли келинчақ бўламан? Турмуш ўртоғимнинг тилидан бол толардим. Қайта-қайта мени севишини, менсиз ҳаётининг мазмунини

бўлсам-да, икки кўзим эса эшиқда турмуш ўртоғим Д.нинг ишдан қайтишини интизорлик билан кутиш ила яшардим. Машинанинг овозини эшитишим билан дарвоза томон югурардим. Д. эса саломимга зўрға алик оларди, оватланиб бўлиб, кўчага кетарди. "Мен билан бироз ўтиринг, сизни соғиндим", - деб ялинсам: "Уф, шу уйда ўтирсам юрагим сиқилиб кетарди, ёрилиб кетаман", - деб чиқиб кетарди. Шундай пайтларда кимга кераклигини билмай қолардим. Аламимни кўз ёшидан олардим. Тунги соат 2-3 ларда кириб келарди. "Қарерда юрибсиз, хавотир олиб ўхламадинг", - десам: "Нима ишинг бор. Рўмол ўратиб олиб ўтир унда", - дея бақирарди.

ТАҚДИРИМДА ХАТО БЎЛДИ

йўқлигини таъкидлашдан чарчамасди. Хуллас, икки томон ҳам орзу ҳаваси борича тўй қилишди. Тўкин-сочинликда ўтган тўйнинг овозаси кўп маҳалларга тарқалди. Ҳамма ҳавас қиларди. Ота-онам қўлидан келганича барча шарафотини яратиб беришди. Фақат бахт бериш қолгандай холос. Ота-она тахт яратиб беради-ю, бахт бера олайми, деганлари рост экан. Турмуш қурганимизга 4 йил бўлди. Лекин, ҳанузгача бефарзандимиз. Бахтдан қақнаб турадиган кўзларим энди эса гамгин, қувончдан асар ҳам йўқ. Қаж-қаҳа отиб қилишини унутиб қўйдим. Ўзимни айдор-айндой хис қиламан. Турмуш ўртоғимга: "Бирга даволанайлик", - десам: "Мен согла соғман, шифокорлар доим янглишади", - дея жавоб беради. Унинг бу ҳафсаласизлигини кўриб хайрон бўлардим. Ахир ҳар қандай инсон борки фарзандли бўлишини хоҳлайди. Ўзим кўп жойда даволандим, фойдаси бўлмади. Ҳар бир куним шунчалек секинлик билан ўтардики назаримда тонг отиши қийинашарди. Турмуш ўртоғимнинг менга меҳри сўниб бораётганини сезардим. Куни билан қайнона қайнотамнинг хизматида

дан чалғитиш мақсадида у кишига киргазиб қўйишди. Бир куни курсдошларим турмуш ўртоғим билан тушган суратларини сўрашди. Никоҳда тушган суратларимизни кўриб бир курсдошим хайрон бўлиб қотиб қолди. Чунки Д. унинг қўшинсини севаркан, ҳар куни ишига олиб бориб, олиб келар, ишдан чиқишини сотатлаб кутиб ўтирар экан. Ҳар куни тунги 12-1-ларда бориб, уни кўрмай туриб ухлай олмаслигини айтган. Ш. эса 18 ёшли қиз экан. Бу гапларни эшитиб, адоий тамом бўлдим. Уйга қандай келганимни билмайман. Иситмам кўтарилиб кетди. 3 кун ўқишга бора олмадим. Ўқишга борсам ҳамма менга ачиниш билан қараб туришибди. Мен ҳаётда инсонларнинг ҳасад кўзи билан қарасалар ҳам, раҳм қўзи билан қарашларини хоҳламайман. Дарс бошладим. Шунда эшик тақиллади. Мени сўрашди. Чиқсам, ўша қиз онасини қотириб қараб турибди. Ўзини таништириб, қачон қонуний ажрашишимизни сўради. Нима деб жавоб берганимни билмайман. Ўзига қараб, "наҳот мени шу қизга алмаштирган бўлса", - дея ўйлардим.

Турмуш ўртоғим шов-шувли гапларни эшитиб, ўқишимга келди. Мендан узр сўраб, бундай номаъқулчиликлар бошқа тақорланмаслигини, буларнинг барчаси ёлғонлигини, мени каттиқ севишини айтди. "Мени ташлаб кетма, сенсиз яшай олмас эканман", - деб кўзи тўла ёш менга қараб тураверди. Мен уни бу аҳволда кўришни истамасдим...

Азизлар, меннинг ҳаётим сиёзилик, меҳрибон маслаҳатчиларнинг қўлигизда. Бошим қотган, ҳаётим барбод бўлаётти. Д.га қайтсам яна шу кунлари бошидан бошланмасмикин? Шойр айтганидек:

Ўзга гулни севди ёрим, Мендан эса совиб бўлди. Менинг ишқим нима бўлди? Севгим мени ташлаб кетди. Севгим бугун адо бўлди, Бахтим мендан жудо бўлди. Тақдиримда хато бўлди, Севгим мени ташлаб кетди.

Х.

СУВ БИР ЛОЙҚАЛАНИ ТИНАДИ...

"Оила ва жамият"ни яхши кўриб ўқиймиз. Лекин турли оилавий ажралишлар ҳақида ўқиб, ачинаман. Айтсангиз, бунда қўнпинча қайнона айбдорлиги мени хафа қилади. Шулар ҳақида ўқир эканман, раҳматли онам ёдимга тушадилар.

Мана ёшим ҳам 60 га бориб қолди. Ҳозир бир этак болаларим, невараларим бор. Лекин мен ҳам ёш бўлганман. Ўшанда хотиним ёш келинчақ эди. Мен қурилишда ишлардим. Хотиним рус тили олийгоҳида ўқирди, битириб арасида эди. Отам оламдан ўтиб кетгандилар. Мен тўнғич ўғил, мендан кейин бир синглим ва бир укам бор эди. Онагинам тижувчилик қилардилар. Жуда меҳрибон, камсуқум эдилар. Хуллас, хотиним билан онамининг юлдузлари онам айтганларидек, бир-бирларига тўғри келмади. Хотиним бўлар-бўлмасга хафа бўлиб, онасиникига кетиб қоларди, нуқул менга онамдан шикоят қиларди. Бир кун нимадандир жанжал чиқди. Ёдимда йўқ. Хотинимга бир шапалоқ уриб юбордим. Иш ажралишгача бориб такалди. Ўшанда фарзандимиз битта эди. Онам "дод" дедилар. Нима қилсанг ҳам ажрашмайсан. Ажрашсанг берган сўтимга рози бўлайман, деб туриб олдилар. Айб хотинимда бўлса ҳам, ўзлари бориб ялиниб, олиб келдилар. Ўшанда қурилишдан ўй берилди-ю биз бўлак чиқиб кетдик. Мени ҳар кўрганларига да онам: "Хотининг хали ёш, эси кириб қолади, хали. Сен эркаксан, оғирроқ бўлгин, болаларингни ўйлагин. Сенлар нотинч бўлсаларинг мен ҳам азилман. Тинч-тотув яшанлар", - деб насиҳат қилардилар. Бунақа яхши хотинни бошқа қаредан топардинг, деб хотинимни мактардилар. Хуллас, яна фарзандлар кўриб тиниб-тинчиб яшаб кетдик. Онамлар қазо қилишарига 1 йил қолганди. Қасалхонага тушиб қолдилар. Операциядан кейин уларни қарашга одам керак эди. Укам билан бирга туришарди. Лекин укамнинг хотинини қўлида ёш боласи бор эди. Синглимнинг ҳам болалари ёш, уйини ташлаб кетолмасди. Қасалхонага борсам ҳар гапларида хотинимни дуо қилардилар. Сўнг, қасалхонадан онамларни бизникига олиб келдики. Яна бир ойна бизникида бўлдилар. Хотиним бор оғиз ҳам нолимади. Аксинча, онамларга алоҳида парhez таомлар пишириб, қарарди. Онам дуо қилишдан чарчамасдилар.

Навоий **МАФТУНА**

Хуснидин ЭРГАШЕВ
Тошкент шаҳар
Мирзо Улуғбек тумани

ГАП ПУЛДА ЭМАС...

Маҳалламиз худудидаги бозорчадан ул-бул егуликлар харид қилиб, йўлакчадан келарканман, икки кўча нарида яшайдиган кўшни аёлнинг менинг исминни айтиб чақирибди хаёлимни бузиб юборди. Жуда ширин хаёллар оғушида келадиган эканман шекилли, сескани кетдим. Яқинлашиб бориб, саломлашдим. Бу аёл жуда безовта ва хафа кўринди кўзимга. Мени нима максатда чақирганини эшитиш учун сукут сақлаб турардим. Нихоят: "Вақтинг борми, юр бизнига зарур гапим чиқиб қолди. Ҳозир ҳаммасини тушинтириб бераман", - дея мени бошлади. Мен эса қарахт бўлиб қолдим. Зўрга: "Тинчликми?" дея олдим. "Кўлимдаги майда-чўйдани бирров уйга қўйиб келай, албатта келаман", - дея ваъда бердим.

Мен дарҳол кўшни аёлнинг уйига юриб эмас, гўё учиб бордим. Юрак кургур шоаяпти, нима гап экан, дея. Кўшни аёл мени кўриб хурсанд бўлса ҳам юзидан нимадандир норози эканлиги сезилиб турарди, ва ёрилди.

Мен бу оилани яхши танийман. Оиласи ибрат ола арзигулик, серфарзанд, тадбиркорлар оиласи. Тўнғич ўғли Фарғонада ҳарбий хизматда. Хуллас, бир ҳарбий форма

кийган 30 ёшлар чамасидаги йигит эшик тақиллатиб келади. Бу аёл эшикни очса, ҳарбий хизматчи кийими (камурфляж) га ўхшаш бўлади. Ва хурсанд ҳолда: "Мен сизни ўғлингизнинг олдида келаяпман Фарғонадан салом олиб келдим", - дейди. Кўшним шошиб қолади, хурсандлигидан оғзи кулогига етиб, қиринг, қиринг, бир пиёла чойимни ичиб кетинг деб, - кутилмаган меҳмонни меҳмонхонага қорлайди. Шошиб-пишиб дастурхонни ноз-неъматга тўлдирди: "Олинг меҳмон, олинг меҳмон", - деб чой узатиб туради.

Меҳмон ҳам "актёр"лигини яхши ўйнайдиган бунаканги ота-оналарнинг жуда кўпчилигини чув тушириб кетганлар хилдан бўлиб, ўта пишиқ ва уддабурро йигитлардан экан, шеклилли: "Сизга раҳмат чой учун, овқатга ташвишланманг, вақт тигиз, тезроқ бориш керак, ўғлингизга хат-пат ёзиб берсангиз албатта олиб кетаман, ўғлингиз яхши хизмат қилаяпти", - деб кетишга руҳсат сўрайди. Ота-она шўрликлар (сайикса) она шошиб қолиб дарров хат ёзиб беради ва ҳарбий "актёр"га йўл кира қилинг деб 5000 сўм, ўғилларига деб 5000 сўм бериб, меҳмонни ҳурмат-иззат билан кузатадилар. Орадан ярим соат ўтар-ўтмай кўшмининг ўғли билан бирга

хизмат қилаётган хизматдош дўсти таътилга келади. Ўз уйига ва дўстининг ота-онасига дўстининг саломини етказмоқчи бўлади. Ота-она яна хурсанд, худдики гам ҳам, омад ҳам кўш келади, - дея уни ҳам хали йиғштирилиб улгурмаган дастурхонга тақлиф қилишади. Сурашиб фарзандининг ҳолидан оғоҳ бўлгач, кўшним ҳозир сизларда ишлайдиган "палончи палончиев" деган офицер келди - Ҳозир кетганди-я, дейишади. Аскар йигит ҳайрон, бунақа исм-шарифни умуман эшитмаганини ва унақа одам йўқлигини аниқ билади. Йигит ҳамма гапни эшитгач: "Эссиз сизларни алдабди-да, тўрт ой бурун менинг ота-онамдан ҳам шундай йўл билан 15.000 сўм олиб кетишган экан дегач, кўшним ҳам, эри ҳам бир муддат нокулай аҳволда қолади. Эшитсак, у фарибгар маҳалламиздаги ҳарбий хизматга кетган йигитларнинг ота-онасидан ҳам турли миқдорда пул ундириб, куён бўлишибди.

Азиз юртдошларим! Мен сизларга бўлган воқеани ёзиб, фарибгарларнинг қармоғига тушиб қолмаслигингиз учун ушбу воқеани ёзишга жазм этдим. Тўғри, гап пулда эмас, кўнглида, ишончда. Хонадонингизга "Дўстингман", деб ташриф буюрган ҳар бир одамга ҳам ишонверманг. Оғоҳ бўлинг, бу турфа олам фарибгарларга тўла экан. Зеро, халқимиз "Ўзингни эҳтиёт қил, қўшингни ўғри тутма", -деб беҳижга айтмаган.

Муҳайё БЕРКИНОВА Жиззах шахри

Ҳайт ташвишлари ва қувончлари

шер-гинеколог Мавжудахон Файзуллаева бўлиб, Тошкентда таълим олаётган ўғлини кўриб келишга олган экан.

Вагондан шифокорга, онага алоҳида купе ажратиб берилди, чойшаб топиб берилди. Қўлдан келгунча ёрдам кўрсатиб турилди.

- Агар чақалоқ киз бўлса исминни Мавжудахон қўямиз, - деди вагон кузатувчиси Орифжон.

- Ўғил бўлса-чи? Унда сизнинг исмингизни қўямиз, - деди доя.

Шифокорга, онага нафакат 18 вагондаги йўловчилар, балки бутун поезд аҳли ёрдам учун шай эди. Ҳамма безовта, ҳамма ташвишда, ҳамма Оллоҳдан шифокорга омад, онага енгил бўшанишини тиларди. Сирдарёлик йўловчи Химматой Темирова эса Амбар ая каби елиб югуриб кўмаклашди. Наргизанинг кўзи эсон-омон ёриди. Мустақил юртинг келажаги бўлиб янги Орифжон баҳорнинг илк кунларида поездда юракларни қувончларга тўлдириб "инга"лади.

Бутун поезд аҳли, барча йўловчилар онани, шифокорни янги инсон билан муборақбод эттишди.

ЧАҚАЛОҚ ПОЕЗДА ТУҒИЛДИ

Самарқанд вилоятининг Пахтачи туманида туғилиб вояга етган Қахрамон Санаев ҳозир Муборақ шахридаги икки ишлар кўшинларида ҳарбий хизматчи бўлиб ишлайди.

Келин Наргиза Очилованинг ойқуни яқинлашган дамларда қайнонаси Амбар Санаева ҳам Муборақда бўлиб, оилага ёрдамлашиб турганди.

Оила янги меҳмонни Пахтачи тумани туғруқхонасида кутиб олишга қарор қилишиб йўлга отланишди. Шу йил 5 март куни Бухорога келиши, сўнг 661-Бухоро-Тошкент йўловчи ташвиш поездига ўтиришди.

Вақт кеч эди. Қахрамон Санаев оиласи тушган 18-вагонда ташвишли воқеалар бошланди. Вагон кузатувчилари Орифжон Одилов билан Абдуқаҳор Йўлдошевлар онага ёрдам беришга шошилишди.

Орифжон поезд радиоси орқали йўловчиларга акушер-гинеколог зарурлигини айтиб мурожаат қилди. Она ва туғилажак гўдақ бахтига поездда худди шундай шифокор бор экан. У Бухоро шаҳар касалхонасининг 1-тоифали аку-

Самарқанд вилояти Пахтачи тумани "Дехқонобод" ш.х., нафақадаги ўқитувчи

Қахрамон НОРБОЕВ

СОҒЛИҒИМИЗ, ШОДЛИҒИМИЗ

да ҳам унинг дардига аниқ ташхис қўя оlishмади.

Умид ришталаримиз узилди буткул тушкунликка тушиб қолганимизда 1-сонли Қашқадарё вилоят шифохонасининг бош ревматолог Равшан Мавлонов ҳақида эшитиб, у кишининг хузурига отландик. Очиғи Ёқутхоннинг тузалишига кўзим етмаган эди. "Москвалик профес-

ҚАЙТИБ БЕРДИНГИЗ

сор билмаган дардни оддий ревматолог қаердан биларди?" деган фикр миямдан кетмас эди. Адашган эканмиз. Бизни очик чеҳра билан кутиб олган Р.Мавлонов биринчи кунданок муолажаларни бошлаб, дард кўрмагандек бўлиб кетишишга, қизимнинг у з о қ

яшашига ишонтирдилар. У кишининг илиқ сўзлари, меҳрибонликлари Ёқутхонни қалбига малҳам бўлди. Кўнглида яшашга ишонч, умид ўйғонди. Р.Мавлонов, тиббиёт фанлари номзоди, ортопед Урин Раҳимов билан ҳамкорликда иш олиб бориб Ёқутхоннинг соғайиши учун нимаки даво керак бўлса ҳаммасини қилдилар. Лозим бўлган-

да керакли шифокорлар кўригидан ўтказдилар. Нихоят 17 кун деганда унинг тортишиб қолган тиззалари ёзилиб чопқиллаб юриб кетди. Хайрият дунёда одамлар бахти учун Р.Мавлонов каби олийжаноб фидойи инсонлар бор. Мен қизим каби беморлар жонига оро кириб оғир дардлардан халос этаётган саховатли инсон, камтарин шифокор Р.Мавлоновга чексиз миннатдорлик билдираман. Шу билан бирга оғир дамларда кўрсатган ғамхўрлиги, ҳурмати ва меҳнати учун шифохонанинг бош шифокори Й.Очиловга, бош шифокор муовини Н.Суннатиллаевга, ортопед У.Раҳимовларга ҳам самимий ҳурматимни ишорат этаман.

Одамлар бахти, соғлиғи учун сизлар ҳам соғ бўлинг, азиз шифокорлар!

Муҳаббатхон АКБАРОВА II-гурӯҳ ногирони Шахрисабз шахри

(Боши ўтган сонда.)

- Сен унинг эрини танийсанми? - Шавкатга синчковлик билан тикилдим.

- Ахир мен ҳам асли ўша маҳалладанман-ку. Ота-онам улар билан бир кўчада яшайди.

Шунинг учун эрини болалигидан биламан. Бойваччалардан. Ростини, ҳаром одам.

Эшик очилиб ҳамшира киз кириб келди. Биз бараварига унга юзландик.

- Бахтигул ухлади.

Сизлар энди хотир-жама кетаверинглар. Эрталаб хабар оласизлар.

Йўл-йўлакай сўхбатимиз яна Бахтигул ҳақида бўлди. Шавкат "дом"ига яқинлашганимизда тела чироқлари ёниб-ўчиб турган милиция машинасига кўзимиз тушди.

- Яна бирор қор-хол бўлибди-да, - деди Шавкат.

- Тинчликми? - сўрадим қандайдир хавотирда.

- Биласану, милицияда ҳам сураткашман-ку. Бирор воқеа бўлса кечаю-кундуз

лан юришини билармидинг? - Саттор мендан ҳеч сирини яширмасди. Ахир биз бир пайлар жуда иноқ эдик. Унинг назарида гўё ҳозир ҳам шундай. Бироқ, мен ўзимни ундан нари тутадиган бўлганман.

- Менга нима учун бу ҳақда ҳеч нарса демасдинг.

- Э, дўстим, қандай айтардим. Сен мени тўғри

КИМГА ТҮЙ, ВОҚЕИ ҲИКОЯ

КИМГА АЗА

демай олиб кетишади. Менга келишган.

Шавкат янглишмаганди. Қаердадир поезд бир машинани уриб юборибди. Шуни суратга олиш керакмиш. Шавкат "фотоаппарат"ини олиб, улар билан кетди. Мен уйда қолдим. Анча вақтгача уйқум келмади. Тонг ёриша бошлаганида кўзим илгинган экан, қандайдир турткидан уйғониб кетдим. Тепамда Шавкат турарди.

- Суюнчини чўз!

Мен дабдурустан ҳеч нарсани тушунмадим. Шавкат беҳад мамнун. Хаттоки, ҳозир рақсга тушадигандек эди. Менинг эса ақлим лол.

- Нима гап?

- Э-э, турмайсанми, дўстим! Худо бор экан-ку! Мен сенга нима дегандим. Мана кўр. Энди кимга тўй, кимга аза.

Шавкат олдимга бир даста суратларни ташлади. Уларни бир-бир кўздан кечирарканман, бошим ари уясидек говлаб кетди. Пачақланган "Тико", қонга бўлган эркак ва хотиним... Бир Шавкатга, бир суратга қарайман. Тиллим қалмига келмасди.

- Ахир бу Дилдора-ку...

- Худди шундай.

Шавкат курашда голиб чиққан пахлаван мисол турарди.

- Тушунтириб гапирсанг-чи? Нима гап ўзи?

- Эркак кимлигини биласанми? - Шавкат жавоб ҳам кутмай сўзига давом этди, - у Бахтигулнинг эри.

- Нималар деяпсан? - Мен энди буткул қарахт эдим.

- Сен ҳайрон бўлма, дўстим, - деди Шавкат. - Аслида оқшом касалхонада айтмоқчи эдим. Лекин журъат эта олмадим. Қараки, мендан олдин худонинг ўзи исботини кўрсатди. Хотини Дилдора, Бахтигулнинг эри Саттор билан бир йилдан буюн "дон" олишиб юрарди. Кеча ҳам улар келишиб Тошкентга кетишлари керак бўлган. Шунинг учун хотининг сен билан, Саттор Бахтигул билан жанжаллашган. Сўнг улар учрашиб, йўлга чиқишган. Шлагбаум бўлмаган темирйўл билан кесишган жойда машинани поезд уриб юборган.

- Сен буларни қаёқдан биласан?

- Саттор билан бир кўчада яшаймиш, деб айтгандим-ку! У билан олди-берди бор. Шунинг учун даярли сирдошдекмиш. Уй сотиб олишимда пулдан қарашган. Шундан озроқ қарзим қолган. Кеча шу пулни сўраб, Дилдора билан Тошкентга кетмоқчилигини айтувди.

- Нима, сен унинг Дилдора би-

тушунармидинг.

- Энди нима бўлади? - сувга тушган мушқдек бир ҳолатда қолдим.

- Энди сенинг Дилдорадан кутулганингни нишонлаймиш.

- Бахтигул-чи?

Телефон жириглаб қолди. Шавкат "хўп, хўп" деганича телефон гўшагини жойига қўйди.

- "ГАИ"дан. Яна автохалокат бўлибди. Чақирисаяпти. - Шавкат ҳўрсиниб, кетишга чоғланди. - Нималар бўлаяпти ўзи? Э, одамлар, одамлар!

Шавкат касалхонага боришимни, Бахтигулдан хабар олишимни ва уни эса ўша жойда кутиб туришимни айтиб кетди. Наридан-бери нонушта қилиб, эндигина хонадан чиқаётган дўстининг хотини Назоқатхонга пешвоз бўлдим. У салом-алиқдан сўнг йўлда Шавкатни кўрганини, менга нонушта тайёрлаб беришини тайинлаганини айтиб, ичкарига тақлиф қилди. Мен эътироз билдирдим.

- Бирга нонушта қилардим. Оқшомдан буюн туз татиганим йўқ. Тиним бўлмади. Кечаси автоаварияга учраган эркак ва аёлни олиб келишганди. Харақатлар зое кетди, уларни сақлаб қолишолмади.

- Иккаласи ҳам...

- Ха, - деди Назоқатхон хорғин ҳолатда. - Поезд уради-ю...

Мен бир-бир юриб касалхона томон кетдим. Бахтигулни сўрадим.

- Кими бўласиз? - сўради фаррош аёл.

- Эри бўламан, эри! Юрагим қинидан чиққудек халқирарди. Орадан кўп вақт ўтмай Бахтигул кўринди. У мени кўриши биланок жилмайди. Мен уни шу алпозда маҳкам кўчдим. Бахтигул ҳайрон, ички хавотирда атрофга олазарак қаради.

- Қўйинг, нима қилаяпсиз. ахир одамлар...

- Нима, одамлар, одамлар? - Вой, дўстингиз...

Мен ортимга ўғрилдим. Қўлида гулдаста, Шавкат турарди.

- Табриклайман, дўстим!

- Нима билан?

- Тўй билан, - Шавкат гулдастани Бахтигулга тутқазди. Ва менга юзланди. - Энди бахтингни асра, дўстим!

Шавкат кетди. Бахтигул менга, мен Бахтигулга қарардим. Шавкат ортига ўғирилди:

- Мени тўйга айтишни эсдан чиқарманглар.

Эркин БОШБЕК ўғли Сирдарё вилояти

ҚИЗЛАР ҚОШИНИНГ ҚИЁСИ

Ўсмани Шарқ халқлари қадимдан эъзозлаб келишди. Бирорта хонадон йўқки, кафтдек жойга ўсма экмаган бўлсин. Ўсма фақатгина қош ва киприкларга сиё бериб, кўрк бағишловчи омил бўлибгина қолмасдан, минг йиллар давомида бир қатор хасталиклар давоси сифатида тилдан - тилга ўтиб келади. Чунончи, ўсманнинг баъзи бир турлари табиби замонлар томонидан зотилжам, куйиш, жароҳатланишга малҳам сифатида тавсия этилган.

Ўсма суви билан ўсимлик мойини қайнатиш натижасида олинадиган суртмани бавосил ва тўғри ичак касалликларига шифобахш этишда ишлатгандир. Ўсма суви арпа уни билан аралаштириб, учуққа ҳамда хавфли ўсма (саратон)лар авж олишига тўсқинлик қилувчи малҳам тайёрланади. Ўсма сувиға қорилган ҳамир зирапчани этдан чиқариб ташлашга, қон тўтатишга ҳам яхши наф беради.

ҳам мустаҳкамлайди.

Тадбиркор кишилар ўсманнинг яна бир аjoyиб хислатидан фойдаланадилар. Мабоодо гўдакнинг сочи сийрак ва ранглар бўлса, ўсма шарбатига қораталоқ бўтқасини аралаштириб, боғлаб қўядилар. Абу Райҳон Берунийнинг "Китоб-сайдана фиттиб" асариде ўсма "Васима" сўзидан келиб чиққан бўлиб "гузаллик" маъносини билдиради, дейилган. Қаранг, ўсманнинг аёллар хуснини очиши аввал бошиданок бежиз эмас экан...

Халқ орасида хонақиллаштирилган ўсмани, "боғнили" деб аталадиган тури экилади. Халқ тилида "яхши қолади-ган" деб аталувчи ўсманнинг қуёш яхши тушадиган жойга экилгани фойдалироқдир.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ
доришунос

ҚЎЗИҚОРИНДАН ЗАҲАРЛАНИШ — ХАВФЛИ

Қўзиқоринларни териш мавсуми баҳордан бошланиб, ёз ва куз ойларида ҳам давом этади. Бундан ташқари, қўзиқоринлардан тайёрланган консервалар қишда ҳам истеъмол қилинади. Улар ватанимизнинг кўп жойларида ўсади. Умум қабул қилинган таснифга кўра қўзиқоринлар еб бўладиган, ейишдан олдин пишириладиган (сморчок, строчок, свинушка, волнушка) ва заҳарлиларга бўлинади. Заҳарланишга заҳарли ва шартли заҳарли қўзиқоринлар сабаб бўлиши кузатилган. Ҳаммадан кўп тарқалган заҳарли қўзиқоринларга: оқ погонка, мухомор, сохта опят, лепида ва бошқалар) киради. Шифокорларнинг таъкидлашича оқ погонкадан заҳарланган одамларнинг 90%и ўлади. Заҳарли қўзиқоринлар ўз таркибида аманитгеолизин, аманитотоксин ва бошқа заҳарларини сақлайди, улар одамнинг марказий асаб тизими, мушакларини, юрак-қон-томир тизимини, жигар, буйрак, ошқозон-ичак ва бошқа органларини шикастлаб заҳарлайди.

Қўзиқоринлар билан заҳарланганда пайдо бўладиган илк аломатлар қўзиқорин захрининг қучига қараб 30 дақиқадан 3 соатгача, баъзан 12 соатдан 36 соатгача бўлган муддат давомида юзага келиши аниқланган. Бунда бемор тўхтовсиз қусади, қорнида кучли оғриқ туради, ичи кетади, баъзан қон шил्लик аралаш келади, организм сувсизланади, дармонсизланади. Кўпинча ўзини йўқотиб, ҳушидан ҳам кетиши мумкин, ҳарорати пасаяди, қўл ва оёқлари қўқаради. Заҳарланиш кўпинча фожиали тугаши мумкин. Қўзиқоринлар билан заҳарланишга асосан уларни бир-бирдан ажрата олмаслик ва истеъмол учун нотўғри тайёрлаш сабаб бўлади. Қаровсиз қолдирилган болалар эса замбуруғларни хом ҳолида еб, заҳарланишлари ҳам учраб туради.

Фойдали маслаҳатлар:

- Қўзиқорин терувчили уларнинг заҳарли турларини заҳарсизлардан ажрата билишлари ва уларнинг фақат ёш хилларини теришлари лозим.
- Ўта пишиб кетган, эски эзилган, қорайиб, бузилган қуритилган ҳамда шил्लик модда билан қопланган қўзиқоринлардан эҳтиёт бўлинг. Чунки замбуруғлар тез бузилувчан бўлиб, заҳарланишни пайдо қилади.
- Қўзиқорин теришлиши ёки харид қилиб олиниши билан "дарҳол яхшилаш" ёхуд қуритилиши лозим. Уларни хомлигича маззасини тотиб кўриш ёки еиш асло мумкин эмас.
- Заҳарланиш аломатлари сезилган заҳоти, шифокорга мурожаат қилиш лозим. Шифокор келгунча беморнинг ошқозони, ичакларини ювиб, ўрнига ётқизиб қўйиладди. Организм сувсизлигини тиклаш учун беморга кутулумлаб шўрроқ сув ёки аччиқ чой ичириш керак.
- Спиртли ичимлик ичиш ярамайди, чунки у заҳарнинг организмга сўрилишини тезлаштиради.
- Истеъмолбоп қўзиқоринлар нотўғри тозаланса ёки алюминий руҳ идишларида сақланса ҳам заҳарланиб қолиш мумкинлигини эсда тутинг.
- Ўй шароитида қўзиқоринларни консервлалаш тавсия этилмайди, чунки уларни истеъмол қилиш натижасида "Ботулизм" касаллиги билан заҳарланиш мумкин.
- Қўзиқориндан кучли заҳарланган бемор касалхонага қанчалик тез олиб борилса, ҳаётини сақлаб қолиш шунчалик осон бўлади.
- Заҳарли қўзиқоринларни қайнатish ва қовуриш билан уларни заҳарсизлантириб бўлмаслигини унутманг, чунки уларнинг токсинлари юқори ҳароратга чидамли бўлиб, ўз захрини сақлаб қолади.

Сафар МУҲАММАДИЕВ
доцент

СИРКА СИЗГА КЎМАКЧИ

- Товага бир неча томчи сирка томизиб, сўнгра оловга тутиб, булантирсангиз, ошхонадаги ёқимсиз хидлар йўқолади.
- Пўсти арчилмаган картошка пиширилаётган сувга бир неча томчи сирка томизилса, картошка пўсти ёрилмайди. Қорамтир доғлар пайдо бўлмасдан, тотли пишади.
- Сувда пиширилаётган тухум ёрилса, сувга сирка томизсинг. Шунда тухум оқиб кетмайди.
- Ошхонадаги идиш-товуқлар жавонини сирка билан тозаласангиз майда ҳашироқларга қирон келади.
- Идиш товуққа, кўлга ўрнашиб қолган пиез, турп хидини сиркада ҳўлланган латта билан артиб кетказиш мумкин.
- Сабзавотлар пиширилаётганда 2-3 томчи сирка томизиб юборилса, улардаги С витамини сақланиб қолади.
- Базиллар қўл терлашдан шикаят қилишда. Бундай ҳолда қўл тез-тез сирка қўшилган номақобда беш-ўн дақиқа ботириб турилса дард енгиллашади.

ТИНИК ЮЗНИ КИМ ХОҲЛАМАЙДИ

Юз тиник бўлиши учун нўхат илитилган тухум ва анжирни кўпроқ истеъмол қилиш лозим. Анжир териға қараб ҳайдаладиган суюқдон пайдо қилади. Сабзавотлардан турп, пиез, қарам, саримсоқни тез-тез истеъмол қилинг. Жамонлигиз гўлдай очилади.

Хушбўй руян, ширин ва аччиқ бодом, бодринг ва қовоқ уруғлари, рум исма-логи, қовун ҳам фойдали. Қовун пўчоғининг қайнатмаси, гунафша қайнатмаси

ҳам чехрангиз хушрўйлигини оширади. Юз терисини қуёш, шамол ва совуқдан сақлаш учун тухум оқидан суртинг. Ёки сувда ивтиб, сизиб олиган кепаксиз нон увуқларини тухум оқи билан аралаштириб юзга суртсангиз рангингиз тиниклашади.

ТАШЛАБ ЮБОРИШГА ШОШИЛМАНГ

Сабзи, лимон, апельсин пўчоқларини ташлаб юборманг. Яхшилаб ювиб қирғиндан ўтказиб, юзингизга суртиб олинг ва бошқа ишларингизни қилаверинг. Суртмадан юзингиз ҳам дам олади, ҳам ёшаради. Идишдаги майонез, қаймоқ, қатиқ юқларини ювиб ташлашга шовилмай, қолдиқларни сидириб юзингизга суртиб олинг. Юз териси озикланади.

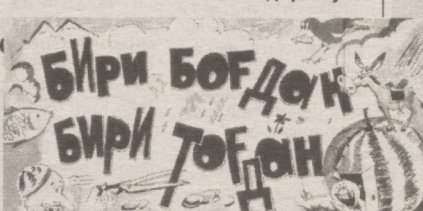
Ортиб қолган сузмада озгина тухум сариги ва 2-3 томчи перекиси водороди кўшсангиз бу қоришма сепкилни кетказди. Агар бу қоришмага озгина асал ҳам қўшиб юборилса, фойдаси янада ортади.

Пишган картошка юз учун қони фойда. Уни эзиб юзга суртилса ажин ва майда ишлар йўқолиб, қон айланшини мўтадиллаштиради.

КЎП ТЕРЛАШ

Бадандан тер чиқиб туриши организм фаолияти учун катта аҳамиятга эга. Моддалар алмашинувида ҳосил бўладиган зарарли маҳсулотлар организмдан тер билан бирга чиқиб кетади. Тер чиқилиши нерв системаси идора қилади. Ўта таъсирчан кишилар кўп терлайди: озгина жисмоний куч сарфласа, ҳаяжонланса, кун сал исиса ҳам бадандан тер қўйилади. Умумий терлаш билан бирга кўпинча баданнинг маълум бир жойи - қўл ва оёқ кафтлари, қўлтиқ ости терлаб туриши ҳам кузатилади.

Ҳаддан зиёд кўп терлаш кишини шамоллашга, ҳар хил тери касалликларига мой-

БИРИ БОҒДОН БИРИ ТОҒДОН

ил қилиб қўяди ва аксари бадандан қўланса хид келиб туришига сабаб бўлади. Агар киши жуда кўп терласа невропатолог ва эндокринологга қўриниши керак. Баданнинг маълум жойлари терлаб турадиган бўлса, шахсий гигиена қоидаларига қатъий амал қилиш зарур. Ҳар кун совуқ билан иссиқ сувда ювиб туриш зарур. Акс ҳолда, тер чиқиб, терининг бичилиши, экзема, терининг замбуруғли ёки йирингли касалликларига олиб келади. Бу жойлар ювилиб, тоза сочиқ билан қуруғчунча артилган, намни яхши тортадиган поршоқлар (ёғли упа, тальк, рух оксид)дан селип қўйиш зарур.

Агар оёқ терласа, ҳар кун калий перманганат - марганцовка (сув пушти ранга киргунча) қўшилган иссиқ сувга солиб ўтириш тавсия этилади. Ваннадан кейин оёқ бармоқлари ораси ва кафт териси қури-тилиб, махсус кремлар кукун селип қўйилади. Эрталаб тоза пайпоққа буриштирувчи ва микроблардан сақловчи моддалар, масалан: тенг микдордаги уротропин билан тальк аралашмасидан сепиш тавсия этилади. Оёқ териси қуруқлаб кетмаслиги учун унга озиклантирувчи кремлар ("Озиклантирувчи", "Қўл учун", "Оёқ учун")дан ҳафтасига 1-2 марта суртиб туриш лозим. Шунингдек, пайпоқларни ҳар кун алмаштириб туриш керак.

НАРГИЗА тайёрлади

САЛОМАТЛИК КАЛЕНДАРИ

ошқозон-ичаклар, пешоб йўллари ва асаб фаолияти-ни асраш учун яхши ҳазм бўладиган овқатларни истеъмол қилиш тавсия этилади. 19-апрел куни жисмоний меҳнат ёки спорт билан шуғулланиш яхши натижа беради.

20-21-апрел кунлари — умуртка поғона, қон томирлари фаолиятини асраш тавсия этилади. Бунинг учун оғир нарсаларни кўтармаслик, оғир ишларни қилишда эҳтиёткор бўлиш керак. Остеохондроз хасталигини даволаш яхши натижа беради. Даволашда мўмиё билан асал аралаштирилган махсус мазлардан оғирган жойга боғлаб фойдалансангиз яхши натижа беради. Лекин қалтис ҳаракатлар қилиш ва танани совутиш тавсия этилмайди. Саунага ёки ҳаммомга бориш тавсия этилади.

22-23-апрел кунлари — инсон танасидаги хасталикларга қаршилиқ даражаси

сустлашади. Планеталар ҳаракати таъсири натижасида суюқлар, бўғинлар, тери ва қон айланishi фаолиятлари ҳам сустлашади. Шу кунлари даволаниш фойдали. 22-апрел куни томоқ-бурун хасталиклари учун доривор ўтлар дамламасидан фойдаланинг. 23-апрел куни очиқ ҳавода, яъни табиат қўйни-да дам олиш жуда фойдали ҳисобланади.

24-25-апрел кунлари — жуда ҳосиятли кунлар ҳисобланиб, ўта ҳаракатчанлик билан ўзингиз хоҳлаган таразда кунларингизни ўтказсангиз бўлади. Танангизда куч-қувват анча фаоллашган бўлади. Фақат организмни ҳар хил ишлардан тозалаш учун бўладиган муолажаларни қабул қилиш тавсия этилмайди.

26-27-апрел кунлари — ҳар бир инсоннинг табиатдан оладиган ҳаётий куч-қувватини қабул қилиш қобилияти сустлашади. Шу кунлари ошқозон ва ичакларнинг фа-

олиятини бузмайдиган озик-овқатларни истеъмол қилиш, организмни тозаловчи муолажалардан фойдаланиш тавсия этилади. Ҳар хил доривор ўтлар билан тайёрланган ванналарни қабул қилиш яхши натижа беради.

28-29-апрел кунлари — асаблар бузилиши натижасида бош оғриши мумкин. Ёки юрак-қон томирлари хасталиклари бевовта қилиши мумкин.

30-апрел куни — бурун, томоқ, сурункали бронхит, ўпка, асаб хасталиклари борларда касаллик бевовта қилиши мумкин. Шунингдек юқорида кўрсатиб ўтилган организмларда жарроҳлик муолажалари ўтказилган бўлса чандиқларда оғриқ пайдо бўлиши мумкин. Кўз, ошқозон, ўпка-томоқда ўтказилиши режалаштирилган жарроҳлик муолажаларини ҳам 30-апрел кунинда ўтказмай бошқа кунга қолдирганингиз маъқул.

Шу кун доривор ўтлар дамламасидан фойдаланиш жуда яхши натижа беради.
Анора НАРЗИҚУЛОВА

СЕНИНГ КИМЛИГИНГИ ДАСТХАТИНГДАН ТАНИЙМАН, АЗИЗИМ!

Инсонларнинг кимлигини, феълини аниқлашда уларнинг дастхатларига қараб аниқлаш ҳам мумкин экан. Рухиюнос олимларнинг фикрича бунинг учун қуйидаги нарсаларга эътибор бериш керак холос:

Хатжилд

Хат ёзиш учун энг аввало хатжилд керак. Масалан, ҳозирги вақтда хат учун ингичка хатжилдлар урф бўлган бўлиб, ҳар хил хатларни ёзишга жуда мос.

✓ **Одий, узунчоқ суратсиз хатжилд** ҳар хил расмий хатларни юборишга мослашган. Агар сиз шундай хатжилдда хат олган бўлсангиз уни юборган одам жуда расмий оҳангда хат ёзишга ўрганган ёки расмиятчи одам.

Хатдаги ёзувлар нимани билдиради?

✓ Агар хатда сизнинг исми фамилиянгиз тўлиқ ва чиройлик ёзилган бўлса, демак сизга ёзаётган инсон сизга ўз хатини ҳурмат ва алоҳида эътибор билан ёзаётган бўлади.

✓ Агар хатда охириги ҳарфлари қисилиб, орқа томонга сал қийшайиб, ёки сал эътиборсизроқ ёзилган бўлса - демак хат эгаси жуда ожив ва характери ҳам анчагина бўшроқ инсон эканлигини билдиради.

✓ Агар хат ёзувлари қозонинг чап томонига яқинроқ бўлса хат эгасининг хушёр, эътиборли ва тартибли инсон эканлигидан далолат беради.

✓ Агар хат ёзувлари қозонинг ўнг томонига яқинроқ бўлса, демак хат эгаси ўз-ўзини ҳам алдашга мойилроқ парижонхотирроқ ва унчалик тартибли эмас.

✓ Агар хат қозонинг фақат ўрта қисмида ёзилган бўлса, демак хат эгаси тартибли, мактанчоқроқ, айни пайтда ўзини ҳам бировлар олдида кўрсатишни истайдиган инсонлардан.

Хатнинг икки томонидан қолдирилган жойлар бўш:

✓ Торгина, чап томондан жой қолдириб ёзиш хат эгасини тежамкорлигини ва ҳозиржавоблигини билдиради.

✓ Чап томондан кенг жой қолдириб хат ёзиш хат эгаси ҳаракатчанлигини, эркинлигини ва ғайратли эканлигини билдиради.

✓ Чап ва ўнг томондан кенг жой қолдириб хат ёзиш - хат эгасининг бағри кенглигини, мактанчоқлигини билдиради.

✓ Ўнг томондан кенг жой қолдириб хат ёзиш - хат эгасининг ўта эҳтиёткорлигини, иккиланувчи ва беқарор инсонлигини билдиради.

✓ Ҳар икки томондан пала-партиш жой қолдириб хат ёзиш - хат эгасининг пала-партиш яшайдиган инсонлигини билдиради.

Ўғлим эндигина 2-синфга ўтди. Компьютер олиб беринг деб харҳаша қилапти. Дадаси олиб бермоқчи, мен эса норозиман. Кўчага чикмай ўйинга овора бўлиб ва уйдаги ишларга ҳам қўлини урмай ўтираверса фойдадан кўра зарари кўп бўлади-ку. Нима қилай?

АЗИЗА

Тошкент шахри
7-8 ёшдаги болалар айнаси, ўғил болалар техникага жуда қизиқиш билан қарайдилар. Компьютер уларга жуда асқотади. Интернетга кириб, ўзларини қизиқтирган барча маълумотларни

ола билдилар. Янги-янги ўйинларни ўйнаш жараёнида ҳозиржавоблиги, тезлиги, хушёрлиги ортади. Лекин, ўйинга берилиб кетиб узоқ муддат компьютер олдида ўтириб, бир нуктага тикилавериш парижонхотирлик, жаҳлдорлик, бош оғриши каби иллатларни келтириб чиқаради. Дарс ҳам четга сурилиб қолишдан таш-

қари бола табиатдан, атрофидаги яқинларидан, тенк-урларидан ажралиб қола бошлайди. Шунинг учун фарзандингизга компьютер олиб беришдан олдин ундан фойдаланиш қодалари билан яхшилаб танишиш тавсия этилади. Қаерга ўрнатилган тартиби, ёруғлик тушиши ва энг асосийси ким қанча вақт компьютерда ишлаши

ёки ўйнаши кераклигини билиб, шу тартиб-қоидага қатъий риоя қилиши керак.

Масалан, 7-8 ёшли бола кунига 30-40 дақиқадан ортиқ, 9-11 ёшли бола эса бир ярим соатдан ортиқ компьютерда шуғулланмаслиги керак. Компьютердан барча тартиб қодаларига риоя қилган ҳолда аста-секин ўқув дастурларини ўзлаштириб боришга мослаб, ўзингиз назорат қилган ҳолда фарзандингизга ўргатинг.

Н. РЎЗИМАТОВА
тайёрлади

ЁШ БОЛАГА КОМПЬЮТЕР КЕРАКМИ?

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

КЎЙ
(21.03 — 20.04)
Хафтанинг ҳар бири кунда қаттиқ меҳнат қилишингизга тўғри келади. Аммо бу уринишларингиз бесамад кетмайди. Жума куни сиз катта муваффақиятларни қўлга киритишингиз кутилмоқда.

СИГИР
(21.04 — 21.05)
Анча муаммоларингиз ҳол бўладиган ҳафта. Сиз ушбу кунларда асабийлашмасдан, ўйлаб иш тутишингиз керак. Кучингиз етмайдиган ишларга қўл урмаганингиз маъқул. Яқшанбада хушхабар эшитасиз.

ЭГИЗАКЛАР
(22.05 — 21.06)
Яқинларингиздан бирига тўхмат қилишлари мумкин. Лекин бу англашилмовчилик яхшилик билан ҳал этилади. Фақат бир оз вақт ва сабу тоқат бўлса бас. Душанба куни сермахсул бўлади.

КИСКИЧБАКА
(22.06 — 22.07)
Ҳафта охиригача сиз учун омадли кечади. Ушбу ҳафтадаги юлдузли онларингиздан унумли фойдаланиб қолинг. Аммо соғлигингиз ҳақида ҳам қайғуришингизга тўғри келади.

АРСЛОН
(23.07 — 23.08)
Рўзгорингизнинг камчиликларини тўлдириг. Бу ҳафтада қилган харидларингиз оила аъзоларингиз кўнглини ҳам қўвончларга тўлдиради. Дам олиш куни яқинларингиз билан дийдорлашинг.

БОШОҚ
(24.08 — 23.09)
Юмушларингиз ниҳоятда кўпайиб кетади. Аммо сиз масъулиятни кўлдан берманг. Чунки бу ҳафта сиз учун синовдир. Синовдан ўтсангизгина энг катта орзуларингизга эришасиз.

ТАРОЗУ
(24.09 — 23.10)
Тижорат буйича ҳамкорларингиз билан бемалол шартнома тузаверинг. Бир оз асабузарликлар учраса-да, сиз дўстларингизга ўзингизнинг уddaбуронлигингизни исботлайсиз.

ЧАЁН
(24.10 — 22.11)
Сиз яхшиси бу ҳафтани уй-рўзгор ишларингизни тартибга солиш билан ўтказинг. Боғингизни янги дараклар экиб тўлдириг. Табиат билан мулоқот эса дилингиздаги ғуборларни йўқотади.

ЎҚОТАР
(23.11 — 21.12.)
Сизни саёхатнинг сарғушаши дамлари кутмоқда. Ҳафтанинг ҳеч бўлмаса уч кунини саёхатга бағишланг. Сизни ўйлантираётган барча ташвишу муаммоларни унутасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ
(22.12 — 20.01)
Юрагингиз анча йиллик ташвишлардан толиққан. Ўз соғлигингиз ҳақида жиддийроқ ўйлашингизга тўғри келади. Саломатлигингиз энг катта бойлигингиз эканлигини унутманг.

КОВБА
(21.01 — 18.02)
Касб маҳоратингизни янада оширишингиз ҳақида тақлиф тушади. Сиз бу тақлифни албатта қабул қилишингиз керак. Чунки, келажакда мавқеингиз ошишига бу катта ёрдам беради.

БАЛИҚ
(19.02 — 20.03)
Шу ҳафтанинг чоршанба куни сиз ўз тақдирингизни боғлайдиган инсон билан учрасасиз. Анча кечиккан учрашув эса сизга бир умрлик бахту саодатни ваъда этмоқда.

Б. САЙИДАЛНОВА тайёрлади

ЛАТИФЛАР

ҚАРЗ

Бир айёр киши афандини лақиллатмоқчи бўлиб, эрталаб, барвақт унинг уйига борибди-да, дўқ-пўписа қила бошлабди:

- Насриддин, тез бўл, кечқурун тушимда сенга берган пулларимни қайтариб бер!

- Сиз бораверинг тақсир, кўнглингиз тўқ бўлсин. Берган пулларингизни олиб кўйибман, кечаси тушимда бераман, - деди афанди ҳам бамайлихотир.

ТИКОН

Афанди оёқ яланг ер ҳайдаётганида товонига тикон кириб кетибди. У тиконни суғурар экан: "Хайриятки, оёқ яланг келганман! Ковушимни кийиб келганимда тешиб кўйган бўларди-я", - депти.

ШҮР СУВ

Бир куни афандидан сўрашибди:

- Денгизнинг суви нега шўр бўлади?

Афанди жавоб берибди:
- Шуни ҳам билмайсизларми, денгиз суви шўр бўлмаса, баликлар сасиб кетади-ку.

ИШДАН КЕТАПМАН

Бошлиқ ўз кўл остидаги ходимларга хангома айтди. Ҳамма кулди, бир ходим кулмади.

- Сиз нима учун кулмаясиз?
- Мен эртага ишдан бўшаялман.

МУСАХХИХ ЁН ДАФТАРИДАН

✗ Директор чакиб (чикиб) кетди.
✗ Товуқдан (совуқдан) дарак йўқ.
✗ Мулкани (тулкани) овлади.

✗ Пуллашдан (гуллашдан) олдин селитра солинади.

✗ Янги ҳайъат (сайланди) сийланди.

✗ Таниш (тиниш) белги.

✗ Балиқ бошидан (сасир) асир.

✗ Бозорда тугуруғ (тут уруғи) йўқ экан...

✗ Дори-дармон нафс (нафас) йўлига тушди.

✗ Қисса (касса) ишламай қолди.

✗ Иши (тиши) йўғида ёри ташлаб кетган.

✗ Даволатмоқчи бўлгандим, минг сўмлик ори (дори) кетди.

✗ Аввал туйла (уйла), кейин суйла.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ

Фаргона шахри

Шифохонага борган талабадан шифокор сўради:
- Нимадан шикоят қиласиз?
- Математика, физика, кимёдан.

БОКСЧИ БОРМИ?

Бир барзанги йигит вагоннинг купесига кириб:
- Боксчи борми? -дебди.
- Йўқ,- дейишса:
- Қани, бўлмаса "йигирма беш" дан чиқаринглар. Акс холда ҳаммаларингни дабдала қиламан!-дебди. Йигирма беш сўмдан йиғиб олиб чиқиб кетибди. Кўшни купега кириб:
- Боксчи борми? -деган экан.

Юқори сўричада ётган бир йигит:
- Бор, солишамизми? -деса: - Йўқ, шахмат ўйнамоқчи эдим, -дермиш.

МАСЛАХАТ

Бир ҳомиладор аёл шифокор қабулига борган экан. Дўхтир у ёғини кўриб-бу ёғини кўриб:

- Опа, ўзингизни иссиққа олдириб кўйибсиз, совуқлик овқатлардан ҳам еб туринг,-деб маслаҳат берибди. Аёл шу заҳоти шифохона ёнидаги музқаймоқхонага кириб:

-Ҳой, йигитча, ярим кило музқаймоғингдан бер,-дебди. Еб кўрса муздеккина, жуда ёқибди.
- Яна ярим кило торт!-дебди аёл.

Уни ҳам еб бўлиб бундай ўйласа, яна ўрин бор эмиш. Яна ярим кило ебди. Шундай қилиб, бир ярим кило музқаймоқни "уриб" олибди. "У ёқда" Ҳасан-Ҳусан экан. Иккови ҳам роса совқотибди. Ҳасан:

- Ҳусан, Ҳусан! Эсон-омон мана шу қишдан чиқиб олсак, музқаймоқпурушнинг онасини учкўрғондан кўрсатамиз, -деярмиш.

КЎНГИЛ КЎЧАСИ

Бир йигит хотинига жуда меҳрибон экан. Умр йўлдошим дам олиб, семириб кел-

- Дада, сиз қаерда туғилгансиз?
- Самарқандда.
- Ойи, сиз-чи?
- Фижудовнда.
- Уччаламиз бир жойда учрашганимиз қандай яхши-я!

Кўча ҳалокатидан сўнг бошидан оёқ боғлаб ташланган ҳайдовчи касалхонада шифокордан сўрабди:

- Ҳақиқат қанчалик аччиқ бўлмаса менга ростини айтинг, доктор: машинам қаттиқ шикастланмадими?
- Реклама - қудратли кучда!

МУҲИДДИН ДАРВЕШЕВ хангомаларидан

син, - деб курортга жўнатиш учун қоғозини тўғри-лабди-да поездга олиб чиқибди. Хотини вагонда, ўзи перронда туриб насиҳат қилибди:

- Ў, хотин, ўзингга эҳтиёт бўлгин. Аққа-баққа чиқмагин, бегона жой!

- А?
- Ве, хотин, аққа-баққа чиқмагин, ёнингда пулинг бор, бегона жой!

- А?
- Аққа-баққа чиқмагин, пулинг бор, ёмон кўзлар кўп!

- А?
- Аянг-чи?
- Ўттиз етти.

- Ана кўрдингми, фарқ икковининг оёғида экан-да, болам!

Уша бола эрталаб аясига дебди:

- Ая, сизнинг кўзингиз жуда ўткир экан-а?
- Қаёқдан билдинг?
- Ярим кечада дадамга, соқолингиз жудаём ўсиб кетибди, дедингиз-ку!...

ҲАҚИҚАТИНИ БИЛГАН БОЛА

Бир болақай дадаси ишдан келганда саломлашиб бўлгач:

- Пул бейинг, - дер экан. Ҳар сўраганда беш тийин, ўн тийин берар экан. Бугун "Пахтакор" ютган, маош олган, кайфи чоғ, уйига келса ўғилчаси яна:
- Дада, пул бейинг,-дебди.

Дадаси эриб кетиб:

- Ҳўп ўғлим, бир сўлкавой берайми ёки қоғоз пул берайми? -деса, ўғли:

- Сўлкавойни қоғоз пулга ўраб бораверинг, дада, бўлмаса йўқотиб қўяман,-дермиш.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

- Буни қандай исботлайсиз?
- Жуда оддий. Мана, товуқ тухум қўйса оламни бузиб қакқиллайди. Ҳоз эса жим ўтиради.

- Ҳўш, нима бўпти?
- Одамлар фозники қолиб товуқ тухумини олишлари аён-ку.

Икки кўшни аёл айтишиб қолиб бири иккинчисига шундай дермиш:
- Тавба, "қизим турмушга чиқишда омади чопдида", - деб мақтанмай

фарқ бор?

- Аянгнинг сочи дадангникидан узун-да.

- Йў-ўқ. Дадам ҳам юз эллик сўм, аям ҳам юз эллик сўм ойлик олади. Овқат қилиб қўйсангиз, аям индамай еяверади. Дадам бўлса гоҳ совуқ, дейди, тузи кам дейди. Сизга ўшқиради, аямни уришади. Бу икковининг бир-биридан қандай фарқи бор?

- Ҳа, дарвоқе даданг нечанчи туфли кияди?

- Қирқ уч.

- Аянг-чи?

- Ўттиз етти.

- Ана кўрдингми, фарқ икковининг оёғида экан-да, болам!

Уша бола эрталаб аясига дебди:

- Ая, сизнинг кўзингиз жуда ўткир экан-а?

- Қаёқдан билдинг?
- Ярим кечада дадамга, соқолингиз жудаём ўсиб кетибди, дедингиз-ку!...

ҲАҚИҚАТИНИ БИЛГАН БОЛА

Бир болақай дадаси ишдан келганда саломлашиб бўлгач:

- Пул бейинг, - дер экан. Ҳар сўраганда беш тийин, ўн тийин берар экан. Бугун "Пахтакор" ютган, маош олган, кайфи чоғ, уйига келса ўғилчаси яна:
- Дада, пул бейинг,-дебди.

Дадаси эриб кетиб:

- Ҳўп ўғлим, бир сўлкавой берайми ёки қоғоз пул берайми? -деса, ўғли:

- Сўлкавойни қоғоз пулга ўраб бораверинг, дада, бўлмаса йўқотиб қўяман,-дермиш.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

- Буни қандай исботлайсиз?
- Жуда оддий. Мана, товуқ тухум қўйса оламни бузиб қакқиллайди. Ҳоз эса жим ўтиради.

- Ҳўш, нима бўпти?
- Одамлар фозники қолиб товуқ тухумини олишлари аён-ку.

Икки кўшни аёл айтишиб қолиб бири иккинчисига шундай дермиш:
- Тавба, "қизим турмушга чиқишда омади чопдида", - деб мақтанмай

Шифокор — Нима учун оёғингизни оқсанини сабабини топдим. Туфлингизни ичида миҳи чиқиб қолган экан...

БИР КУНИ ДЕСАНГИЗ...

Бир одам ательеда костюм буюртирибди.

- Уйланганмисиз, буйдоқмисиз? - деб сўрабди бичиқчи буюртмани қабул қилар экан.

- Уйланганман.

- Астарининг тағида хуфия қармон бўлади, - дебди бичиқчи шоғирдига.

Судья:
- Нега овчилар жамиятининг аъзоси бўлмай туриб кўённи ўлдирдингиз?
- Нега оилам аъзоси бўлмай туриб, кўён менинг қарамимни еди?

Иккинчи эрингиз билан қачон топишгансиз?
- Иккинчи эрим, биринчи эримни босиб кетиб, эрим воқеа жойида ҳалок бўлганида.

- Эшитишимча, хотинингга қарта ўйнашни ҳам ўргатиб қўйибсанми?
- Тўғри. Лекин биласанми, бу ажойиб иш экан. Утган куни уйга олиб келган ойилгимнинг ярмини хотинимдан ютиб олдим.

- Сиз оилавий ҳаётингиздан хурсандмисиз?
- О, албатта! Эр-хотин бир-биримизни қаттиқ севамиз. Шу боис ажрашишни уч марта кечиктирдик.

Ярим кечаси хотин ўрнига чўзиларкан, эрига қараб жилмайганича ўйлапти: "Эртага тўйимизга ўн беш йил тўлади. Ҳойнаҳой эрим менга бирор совға тайёрлаб қўйгандир..."

Эр эса ўрнига чўзилган кўйи алам билан ўйланарди: "Агар тўй куниек хотинимни бугун ўлдирганимда шу вақтгача турмадан чиққан бўлардим..."

О. ДАДАХОНОВ

«Оила ва жамият» газетаси жамоаси Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Бош директори Рустам ШОҒУЛОМОВГА қизи

ЭЛЬВИРАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Оила ва жамият» газетаси жамоаси Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Бош директори Рустам ШОҒУЛОМОВГА қизи

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Муаллиф фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган кўлёмлар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди. Назардан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 34-25-46

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюқ Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириб вақти - 20.00
Босишга топширилди - 21.00

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
Акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 302. Формати А-3, ҳажми 4 босма тобук.
Баҳоси эркин нархда. Адади - 22517

Саҳифаловчи — **Ақбар ШОДИЕВ**.
Рассом — **Нобжон ХОЛМУРОДОВ**.
Навбатчи — **Б. САЙДАЛИЕВА**.
Мусаҳҳих — **С. САЙДОЛИМОВ**.